

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88

overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Zaaknummer 6054725

Waterschap Vechtstromen

Postbus 5006
7600 GA ALMELO

Datum	Kenmerk	Pagina	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
14.04.2021	2021/0101944	1 van 37	4	13-11-2020	-

Onderwerp: Positieve weigering aanvraag, wijziging bestaande vergunning Wet natuurbescherming en wijziging tenaamstelling.

Geachte [REDACTED]

Ecogroen B.V. heeft, namens u, een verzoek tot het wijzigen van een bestaande vergunning op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel Natura 2000-gebieden (verder Wnb – Natura 2000-gebieden) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 13 november 2020¹ ontvangen. De aanvraag betreft het loslaten van de vaardiepte van een 0,5 meter voor boten op de Vecht tussen Ommen en de Duitse grens, en aanpassing van de sluistijden. Daarnaast wordt met deze aanvraag verzocht om de bestaande vergunning (op naam van de provincie Overijssel) op naam van Waterschap Vechtstromen te zetten. In deze brief geven wij onze voorgenomen beslissing weer.

Besluit (positieve) weigering

Wij weigeren u de Wnb-vergunning² voor het wijzigen van de bestaande Wnb-vergunning het vaarverkeer op de Vecht tussen Ommen en de Duitse grens, omdat deze niet nodig is (positieve weigering). De motivering voor ons besluit is in bijlage 1 (overwegingen) weergegeven.

Uit onze overweging blijkt dat de stikstofdepositie van de aangevraagde wijziging van het vaarverkeer niet toeneemt ten opzichte van onze eerdere verleende natuurvergunning. Ook leidt het gewijzigde project (loslaten van diepgang van 0,5 meter en aanpassing van de sluistijden) niet tot andere significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van het betreffende Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden-Reggegebied', mits wordt voldaan aan de voorschriften die gelden op basis van het bestaande Wnb-vergunning en wordt gevaren conform de huidige aangevraagde (en reeds vergunde) uitgangspunten:

- Er is een verbod tot aanleggen van boten (zowel motorboten als kano's) binnen het Natura 2000-gebied;

¹ Ons registratiekenmerk: 2020/0320186

² Op basis van art. 2.7, tweede lid Wet natuurbescherming

Datum verzending

- De maximale sluiscapaciteit/dag wordt niet aangepast en blijft beperkt tot maximaal 64 boten per dag (voorschrift 3 bestaande natuurvergunning³);
- Er wordt niet kunstmatig ingegrepen in de Vecht als natuurlijke rivierprocessen het varen met boten met een grotere diepgang beperken;
- De vaarsnelheid bedraagt maximaal 9 km/uur.

Het aantal vaarbewegingen van motorboten en kano's blijft binnen de vergunde aantallen, zoals beschreven in de adviesrapporten van Vrolijkx (zie bijlage 4). Dit wordt gemonitord en geëvalueerd conform de monitorings- en evaluatievoorschriften 8 en 9 in de bestaande natuurvergunning⁴. **Uiterlijk in 2022** dient het evaluatierapport aan het bevoegd gezag te worden voorgelegd. Op basis hiervan moet worden beoordeeld of nadere voorwaarden ten aanzien van het vaarverkeer noodzakelijk zijn.

Op basis hiervan is op grond van objectieve gegevens uitgesloten dat de betreffende wijziging significante gevolgen heeft door stikstofdepositie of andere effecten. Sinds 1 januari 2020 geldt er dan geen vergunningplicht meer op basis van de Wnb.

De aanvraag en de bijbehorende stukken zijn onderdeel van dit besluit.

Vanwege het loslaten van de vaardiepte van een halve meter worden de volgende jaarlijkse aantal vaarbewegingen van verschillende type motorboten aangevraagd. Alleen stuwpanden 3 en 4a liggen binnen Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden-Reggegebied'. Het aantal vaarbewegingen door kano's wijzigt niet door het loslaten van de vaardiepte.

Aangevraagde situatie vaarbewegingen op de Vecht (maximaal aantal vaarbewegingen motorboten/jaar)

Tracé	Rondvaarten	Kajuitboten	Sloepen en open motorboten	Totaal aantal motorboten/jaar
Stuwpand 1	50	500	2168	2.718
Stuwpand 2	10	400	646	1.056
Stuwpand 3	0	400	530	930
Stuwpand 4a	50	550	3.300	3.900
Stuwpand 4b	50	1.040	5.600	6.690

Besluit wijziging tenaamstelling bestaande natuurvergunning

Daarnaast wijzigen wij op uw verzoek door dit besluit de tenaamstelling van de bestaande natuurvergunning⁵. Deze staat nu nog op naam van de provincie Overijssel, maar wordt met dit besluit op naam gesteld van het Waterschap Vechtstromen. De motivering hiervoor is tevens opgenomen in bijlage 1 (overwegingen van dit besluit).

Wijzigingen melden

Als er wijzigingen worden aangebracht in type boten, toename van aantallen (buiten de normale fluctuaties om), wijzigingen in sluiscapaciteit of wijzigingen in het natuurlijke systeem van de Vecht zelf ten behoeve van het vaarverkeer (verdiepen, weghalen zandbanken), dan kunt u dit melden bij postbus@overijssel.nl, ter attentie van team PDV, onder vermelding van de naam en locatie van uw organisatie. Voor deze wijzigingen kunt u opnieuw een effectbeoordeling op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden toevoegen.

Uitgangspunten bij het besluit

Wij hebben het besluit genomen op basis van de volgende uitgangspunten:

³ Besluit van 5 juli 2012, met ons registratiekenmerk 2012/0170725

⁴ Besluit van 5 juli 2012, met registratiekenmerk 2012/0170725.

⁵ Besluit van 5 juli 2012, met registratiekenmerk 2012/0170725.

- De door u ingediende gegevens zijn correct en volledig.
- U realiseert het project conform uw ingediende aanvraag en de gegevens en bescheiden die u daarbij heeft overgelegd.

Wij wijzen u erop dat uw activiteiten moeten voldoen aan de geldende wet- en regelgeving, ondanks het feit dat geen vergunning Wet natuurbescherming noodzakelijk is. Als u daarover vragen heeft, kunt u contact opnemen met de provincie.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁶.

De verschuldigde leges zijn:

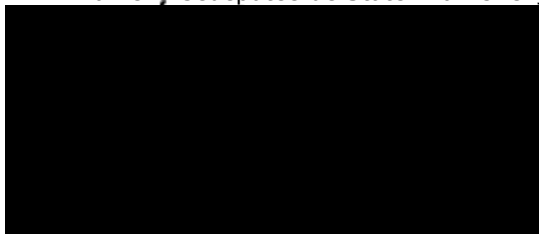
Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.2.2 i.c.m. 3.4, vierde lid	In behandeling nemen van een aanvraag voor een vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede en derde lid Wnb, onder b, in samenhang met artikel 2.8, etc. Weigering vergunning – 50%	2.179,00
		- 1.089,50
	Totaal leges	€ 1.089,50

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED] te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038-[REDACTED]. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-004163 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

- Bijlage 1** Overwegingen bij het besluit
Bijlage 2 Berekening AERIUS Calculator d.d. 12 januari 2021 met kenmerk RgfUsqpBxFHu.
Bijlage 3 Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebieden 'Vecht- en Beneden-Reggegebied' en 'Engbertsdijkvenen'
Bijlage 4 Adviesrapporten Vrolijk ten aanzien van huidige en toekomstige vaarverkeer, na loslaten vaardiepte.

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van Ommen
- Burgemeester en wethouders van Hardenberg
- Ecogroen B.V., [REDACTED] Zuiderzeelaan 35, 8017 JV Zwolle;

⁶ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk van het besluit te noemen, zoals dit is vermeld bij deze publicatie.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. De Staatscourant of het Provinciaal Blad waarin het besluit is gepubliceerd, heeft een datum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 088 - 118 86 73.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

Bijlage 1 - Overwegingen bij het besluit

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	WEERGAVE VAN DE FEITEN	6
A1	Vergunningaanvraag	6
A1.1	Projectomschrijving	6
A1.2	Onderliggende documenten	10
A1.3	Aanvullende gegevens	10
A2	Bevoegdheid	11
A2.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	11
A3	Procedure	11
A4	Toetsingskader Natura 2000-gebieden	11
A4.1	Wettelijke regels	11
A4.2	Provinciaal beleid	11
A5	Vergunningplicht	11
B	TOETSING NATURA 2000-GEBIEDEN	12
B1	Inhoudelijke beoordeling Natura 2000-gebieden	12
B1.1	Beoordeling effecten stikstofdepositie	12
B1.3	Beoordeling overige effecten (buiten stikstofdepositie)	14
B1.3.1	Beschrijving overige effecten in aanvraag	14
B1.3.2	Ons oordeel overige effecten uit aanvraag	25
B1.4	Cumulatie	28
B1.5	Beoordeling wijziging tenaamstelling	28
C	SLOTCONCLUSIE	28

A WEERGAVE VAN DE FEITEN

A1 Vergunningaanvraag

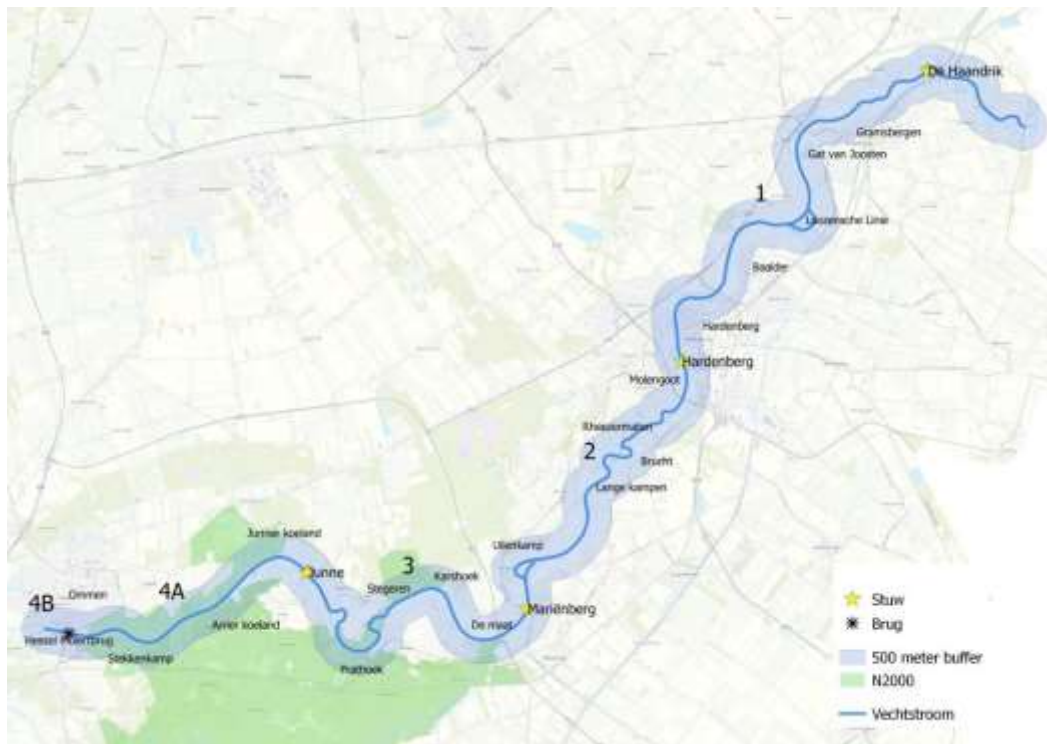
A1.1 Projectomschrijving

U vraagt een wijziging aan van de in 2012 aan provincie Overijssel verleende vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming - onderdeel Natura-2000 gebieden.⁷ De bestaande vergunning voorziet in het mogelijk maken van doorgaand vaarverkeer op de Vecht tussen Ommen en de Duitse grens voor boten met een maximale diepgang van een halve meter. De aangevraagde wijziging betreft het loslaten van deze maximale diepgang van een halve meter, waardoor boten met een grotere diepgang dan een halve meter ook over de Vecht kunnen gaan varen. Ook worden de sluisstijden aangepast.

Daarnaast wilt u met deze aanvraag tevens de tenaamstelling van de bestaande vergunning op naam van de provincie Overijssel wijzigen en op naam laten zetten van het Waterschap Vechtstromen, verantwoordelijk voor het vaarverkeer op de Vecht en de bediening van de sluizen op de Vecht.

Huidige situatie vaarverkeer over de Vecht

Het huidige verkeersbesluit voor de Vecht reguleert het varen op de Vecht. Sinds 2019 kan worden doorgevaren op de Vecht, doordat de bestaande stuwen in de Vecht door aanleg van sluizen doorvaarbaar zijn geworden. Het opheffen van deze fysieke barrières, maakt nu het doorvaren van Zwolle naar Duitsland mogelijk. In figuur 1 is het vaartraject en de ligging van de verschillende stuwen en stuwpanden in de Vecht weergegeven. Ook is de ligging van het Natura 2000-gebied 'Vecht- en beneden-Reggegebied', in de stuwpanden 3 en 4a weergegeven.

Figuur 1. Indeling vaartraject met de verschillende stuwpanden, stuwen en bruggen van de vaarroute tussen Junne en Hardenberg (blauwe lijn).

⁷ Natuurbeschermingswetvergunning van 4 juli 2012 met registratiekenmerk 2012/0170725.

Op basis van het huidige Verkeersbesluit is ten aanzien van het varen op de Vecht het volgende toegestaan:

- Gemotoriseerd varen op de Vecht tussen 1 april en 1 november, tussen zonsopgang en zonsondergang.
- Een vaarsnelheid van maximaal 9 kilometer per uur.
- Vaartuigen met:
 - Een maximaal toegestane lengte van 12,50 meter;
 - Een maximale toegestane breedte van 2,75 meter;
 - Een maximale diepgang van 0,50 meter.

Op basis van het huidige Verkeersbesluit is ten aanzien van het varen op de Vecht het verboden om:

- Waterscooters van de landsgrens tot aan de monding van de Regge te gebruiken.
- Anders dan op de toegestane plekken aan te meren of het anker uit te gooien.
- Oevers of aanliggende terreinen te betreden, tenzij ter plaatse anders aangegeven.

Bestaande Natuurbeschermingswetvergunning 2012

Voor de aanleg van de sluizen bij Junne en Mariënborg, en de daarmee gepaard gaande doorgaande recreatievaart binnen het Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden-Reggegebied', zoals vastgesteld in het huidige verkeersbesluit van de Vecht, is in 2012 een natuurbeschermingswetvergunning verleend aan de Provincie Overijssel. Met dit project en deze vergunning is de Overijsselse Vecht tussen Kanaal Almelo-De Haandrik en Ommen bevaarbaar geworden voor pleziervaart. In deze vergunde situatie is het uitsluitend toegestaan om binnen het Natura 2000-gebied te varen met boten met een maximale diepgang van 0,50 meter.

Nieuw aangevraagde situatie

Waterschap Vechtstromen is met deze wijzigingsaanvraag van de bestaande natuurbeschermingswetvergunning uit 2012 voornemens om de rol als vergunninghouder van de provincie Overijssel over te nemen.

Daarnaast heeft het waterschap het voornemen om het huidige verkeersbesluit aan te passen, door het loslaten van de vaardiepte van 0,5 meter en het aanpassen van de openingstijden van de betreffende sluizen. De fysieke afmetingen van de te passeren sluizen, en lokaal de diepte van de Vecht (deze wordt niet aangepast), leiden ertoe dat boten met een diepgang van ongeveer 1 meter over de Vecht kunnen gaan varen. Hierdoor verandert het type boten waarmee over de Vecht kan worden gevaren. Deze wijzigingen leiden ertoe, dat:

1. Bovenstrooms van Ommen met grotere boten (diepgang > 0,5 meter) mag worden gevaren.
2. Een toename van de vaarintensiteit van open motorboten en sloepen met 10% (Vrolijkx, 2019).
3. Een netwerkeffect, doordat grotere boten kunnen gaan doorvaren naar aansluitende wateren.
4. Gewijzigde openingstijden sluizen voor vaarverkeer.

Voor een nadere toelichting op bovenstaande uitgangspunten verwijzen wij naar de door Vrolijkx opgestelde adviesnotities in bijlage 4 van dit besluit.

Nieuwe openingstijden sluizen ten opzichte van vergund/huidige vaarbesluit

De nieuwe openingstijden betekenen dat de sluizen minder dagen worden opengesteld, namelijk 183 dagen in plaats van 213 dagen. Per jaar zal de openingstijd van de sluizen (ieder jaar de donderdag voor Pasen) iets anders zijn, omdat Pasen elk jaar op een andere datum valt. Gemiddeld valt deze donderdag tussen 7 en 8 april. Dit heeft geen invloed op de grotere boten, die de doorgaande route varen. De grotere boten werden al beperkt, doordat de sluizen Vechterweerd en Vilsteren voor Pasen en in oktober niet worden bediend. Er is wel effect op de sloepen en open motorboten. De verwachte groei, door het loslaten van de huidige vaardiepte van 0,5 meter, wordt voor deze boten minder. In tabel 1 zijn de oude en nieuwe sluijstijden weergegeven.

Tabel 1. Vergunde en nieuwe openingstijden sluizen tussen Ommen en de Duitse grens (bron: waterschap vechtstromen).

Openingstijden	Openingstijden
Bestaande situatie	Nieuwe situatie
1 april tot 1 november	Donderdag voor Pasen tot 1 juni
9.00- 17.00 uur	08.00 uur - 12.00 uur 13.00 uur – 17.00 uur
	1 juni tot 1 september
	08.30 uur - 12.00 uur 13.00 uur – 18.30 uur
	1 september tot 1 oktober
	08.00 uur - 12.00 uur 13.00 uur – 17.00 uur

Geen ingrepen in rivierprocessen

Het uitgangspunt is een flexibel vaarconcept, waarbij de ruimte die de rivier biedt, benut kan worden voor vaarrecreatie, maar waarbij ook de rivierprocessen in de Vecht worden gerespecteerd. Beperkingen worden bepaald door de onvoorspelbaarheid van rivierprocessen, mogelijke wijzigingen van het peilbeheer in de toekomst en de harde (fysieke) maatvoering van de bruggen en de sluizen. Binnen deze voorwaarden is het vaarconcept beschreven:

- niet ingrijpen op natuurlijke rivierprocessen;
- geen zandbanken weghalen;
- het garanderen van een bepaalde vaardiepte loslaten.

Geen aanpassing sluiscapaciteit

Ook de sluiscapaciteit heeft een remmend effect op het doorvaren van boten. De sluiscapaciteit bepaalt hoeveel boten per uur en per dag kunnen door varen; de schuttijd is gemiddeld 15 minuten. Per schutting kunnen er maximaal 2 boten door. Op basis hiervan is bepaald dat er maximaal 64 boten per sluis per dag door de sluizen heen kunnen.

Aantal vaarbewegingen vergund en nieuw

Vergunde situatie 2012

Voor de aanleg van de sluizen bij Junne, Mariënberg en Hardenberg, en de daarmee gecreëerde doorvaarmogelijkheid, is in 2012 een Natuurbeschermingswetvergunning verkregen door de provincie Overijssel⁸. Deze vergunning geldt alleen voor het trajectdeel dat binnen de Natura 2000 gebiedsbegrenzing valt. Dit is het vaartraject Ommen-Mariënberg (stuwpand 3 en 4a, zie figuur 1).

De verleende vergunning (2012) is gebaseerd op de bepalingen van het huidige Verkeersbesluit voor de Vecht⁹. In de verkregen natuurbeschermingswetvergunning (2012) zijn de volgende voorschriften opgenomen voor het toestaan van vaarbewegingen:

- De sluizen zijn dusdanig afgestemd dat er maximaal 64 boten per dag doorheen kunnen.
- Er mogen geen nieuwe (extra) rustpunten/aanlegvoorzieningen of trailerhellingen binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied worden aangelegd.

⁸ Natuurbeschermingswetvergunning van 4 juli 2012, registratiekenmerk 2012/0170725.

⁹ Waterschap Velt en Vecht (2011). Verkeersbesluit voor de Vecht.

Dit heeft geleid tot in de vergunningvoorschrift 6 van de bestaande vergunning opgenomen maximaal aantal toegestane motorboten en kano's per dag voor de verschillende trajecten binnen het natura 2000-gebied, op basis van wat is aangevraagd (zie tabel 2).

Tabel 2. Maximaal vergunde aantal boten/dag per traject binnen Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden-Reggegebied' op basis van voorschrift 6 uit Natuurbeschermingswetvergunning 2012.

Tracé	Aantal kano's /dag	Aantal motorvaartuigen/dag	Aantal speedboten /dag	Aantal jetski's /dag
Ommen (km 32,5 – 30,5) (stuwpannd 4a)	40	25	1	1
Km (30,5) – Junne (26,5) (stuwpannd 4a)	40	25	1	0
Junne (26,5) – Mariëenberg (19,5) (stuwpannd 3)	40	25	0	0

Voor de huidige wijzigingsaanvraag heeft Ecogroen het jaarlijks aantal vergunde vaarbewegingen voor motorvoertuigen, speedboten en jetski's op de vergunde trajecten bepaald, ervan uitgaande dat er 213 dagen per jaar (dan zijn de sluizen volgens het huidige vaarbesluit open) wordt gevaren en de motorboten heen- en weer varen op de verschillende vaartrajecten. De vergunde jetski is er hierbij uit gelaten, omdat deze slechts voor een deel van stuwpannd 4a is vergund. De vergunde vaarbewegingen van de speedboot zijn wel meegenomen, deze moeten zich echter wel aan de maximale vaarsnelheid houden.

Voor de kano's zijn geen jaarlijkse kanobewegingen in beeld gebracht. In de aanvraag wordt ervan uit gegaan dat het loslaten van de vaardiepte geen invloed heeft op het aantal kano's op de Vecht. Op basis van bovenstaande zijn in tabel 3 het volgende maximaal aantal vergunde vaarbewegingen per jaar op de verschillende vaartrajecten binnen het Natura 2000-gebied weergegeven.

Tabel 3. Maximaal aantal vergunde boten/jaar binnen Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden-Reggegebied'.

Tracé	Aantal vaarbewegingen motorvaartuigen/vaarseizoen*	Aantal vaarbewegingen speedboten/ vaarseizoen**
Ommen (km 32,5 – 30,5) (stuwpannd 4a)	10.650	426
Km (30,5) – Junne (26,5) (stuwpannd 4a)	10.650	426
Junne (26,5) – Mariëenberg (19,5) (stuwpannd 3)	10.650	0

* maximaal vaarbewegingen motorvoertuigen/dag (50) x 213 dagen.

** maximaal aantal vaarbewegingen door speedboten/dag x 213 dagen, de vergunde jetski is er uit gehaald, omdat deze niet was vergund voor het gehele stuwpannd 4a.

Aangevraagde situatie (loslaten vaardiepte 0,5 meter en aanpassing openingstijden sluizen)

Het bureau Vrolijk is gevraagd om een inschatting te maken van het toekomstig aantal vaarbewegingen van de verschillende type boten per stuwpannd, indien de maximale vaardiepte van een 0,5 meter op de Vecht wordt losgelaten. De betreffende adviesrapporten van Vrolijk zijn opgenomen in bijlage 4 van dit besluit.

In tabel 4 is de, op basis van deze adviezen, aangevraagde aantal jaarlijkse vaarbewegingen per type motorvaartuig per stuwpannd weergegeven, ten opzichte van hetgeen reeds is vergund (voor de reeds vergunde vaarbewegingen in stuwpannden 3 en 4a), en de autonome situatie (vaarbewegingen op Vecht zonder loslaten van de vaardiepte, voor stuwpannden 1, 2, 4b):

Tabel 4. Het vergunde aantal jaarlijkse vaarbewegingen door motorboten (in stuwpannen 3 en 4a), en het jaarlijks aantal vaarbewegingen door motorboten in de autonome situatie, zonder loslaten van de vaardiepte (stuwpannen 1, 2 en 4b) ten opzichte van het aangevraagde aantal jaarlijkse vaarbewegingen door motorvaartuigen in de verschillende stuwpannen (nieuwe situatie).

	Stuwpan 1		Stuwpan 2		Stuwpan 3		Stuwpan 4a		Stuwpan 4b	
Vaarbewegingen	Auto-noom	Nieuwe situatie	Auto-noom	Nieuwe situatie	Ver-gund*	Nieuwe situatie	Ver-gund	Nieuwe situatie	Auto-noom	Nieuwe situatie
Rondvaarten	50	50	10	10	0	0	0	50	50	50
Kajuitmotorboten	0	500	0	400	0	400	0	550	1.040	1.040
Sloepen en open motorboten	1976	2168	588	646	10.650	530	10.650	3.300	5.700	5.600
Speedboten	0	0	0	0	0	0	426	0	0	0
Jetski's (PWC)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	2.026	2.718	598	1.056	10.650	930	11.076	3.900	6.790	6.690

Ten aanzien van het aantal kano's in de verschillende stuwpannen wordt aangegeven dat er in de autonome situatie sprake zal zijn van een lichte groei, maar dat het loslaten van de vaardiepte geen invloed heeft op het aantal kano's op de Vecht¹⁰.

A1.2 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Ondertekend aanvraagformulier (registratiekenmerk 2020/0320186).
- [REDACTED] (2020). Natuurtoets wijziging verkeersbesluit Vecht. Toetsing wijziging aan de Wet natuurbescherming en natuurpotenties. Rapport 18-332. Ecogroen bv Zwolle (registratiekenmerk 2020/0320186).
- Formulier nasturen bijlagen (registratiekenmerk 2021/0028462).
- Ondertekend machtigingsformulier (registratiekenmerk 2021/0028462).
- [REDACTED]. februari 2021. Notitie Beantwoording vragen vergunningsaanvraag aanpassing verkeersbesluit Vecht (zaaknummer: 6054725). Kenmerk 18-332 (registratiekenmerk 2021/0028462).
- Berekening stikstofdepositie met AERIUS Calculator van 12 januari 2021 met kenmerk RgfUsgrpBxFHu (registratiekenmerk 2021/0028462).
- [REDACTED] maart 2021. Notitie Effect vertroebeling en mechanische effecten waterrecreatie op vissen. Kenmerk 18-332 (registratiekenmerk 2021/0086109).
- Excelsheet berekening golfhoogtes (registratiekenmerk 2021/0086110).

A1.3 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 13 november 2020 ontvangen. Op 21 december 2020 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 1 februari 2021 ontvangen (registratiekenmerk 2021/0028462). Op 25 maart 2021 hebben wij nog per e-mail extra informatie op de aanvraag ontvangen (registratiekenmerk 2021/0086109 en 2021/0086110.)

¹⁰ Vrolijk, R. 6 februari 2019. Adviesnotitie vaarbewegingen bovenstroomse deel van de Vecht.

A2 Bevoegdheid

A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden (hoofdzakelijk) plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹¹. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Bij ons besluit nemen we tevens de gevolgen voor Natura 2000-gebieden mee die buiten onze provinciegrens liggen. Het gaat daarbij om gebieden in andere provincies (Wnb, art. 1.3, derde lid) en/of buiten Nederland.

A3 Procedure

De vergunningprocedure is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Wij hebben op 16 februari 2021¹² besloten om positieve weigeringen met de reguliere procedure als bedoeld in artikel 5.1 van de Wet natuurbescherming voor te bereiden.

A4 Toetsingskader Natura 2000-gebieden

In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A4.1 Wettelijke regels

Een verzoek om een vergunning beoordelen wij op basis van de regels uit hoofdstuk 2, paragraaf 2.3 van de Wnb.

A4.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening (hoofdstuk 7).

A5 Vergunningplicht

Met de inwerkingtreding van de Spoedwet aanpak stikstof per 1 januari 2020 is de natuurvergunningplicht in artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming gewijzigd. Sindsdien is alleen nog een natuurvergunning nodig voor activiteiten die significante gevolgen voor een Natura 2000-gebied kunnen hebben. Als een bestaand project (of wijziging of uitbreiding daarvan) niet leidt tot een toename van stikstofdepositie ten opzichte van de referentiedatum (intern salderen) is op grond van objectieve gegevens uitgesloten dat die wijziging significante gevolgen heeft. Sinds 1 januari 2020 geldt er dan geen vergunningplicht meer.¹³

Uit de toetsing moet blijken of significante gevolgen voor een Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten.

¹¹ Besluit natuurbescherming, art. 1.3, eerste lid

¹² Registratiekenmerk 2021/0035753

¹³ AbRvS 20 januari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:71

B TOETSING NATURA 2000-GEBIEDEN

B1 Inhoudelijke beoordeling Natura 2000-gebieden

B1.1 Beoordeling effecten stikstofdepositie

In de huidige en nieuwe situatie vormen de vaarbewegingen door verschillende type motorboten bronnen van stikstofemissie en -depositie. Door het loslaten van de vaardiepte en de aanpassing van de openingstijden van de sluizen voor het vaarverkeer, vindt er een wijziging plaats van het aantal en type vaarbewegingen ten opzichte van hetgeen is vergund (stuwpanden 3 en 4a) en het autonome vaarverkeer (stuwpanden 1,2 en 4b) op de Vecht (zie tabel 4). Dit leidt ook tot een wijziging van de uitstoot van stikstof. Stikstofdepositie kan een verzurend en vermestend effect veroorzaken op de voor stikstofgevoelige habitattypen (en leefgebieden) in Natura 2000-gebieden.

Toetsingskader stikstofdepositie

Het is vaste jurisprudentie dat voor de vraag of een wijziging of uitbreiding van een bestaand project significante gevolgen kan hebben, een vergelijking wordt gemaakt van de gevolgen van het bestaande project in de referentiesituatie en de gevolgen van het project na wijziging of uitbreiding. De referentiesituatie wordt ontleend aan de geldende natuurvergunning of, bij het ontbreken daarvan, aan de milieutoestemming die gold op de referentiedatum (dat is het moment waarop artikel 6 van de Habitatrichtlijn van toepassing werd voor het betrokken Natura 2000-gebied), tenzij nadien een milieutoestemming is verleend voor een activiteit met minder nadelige gevolgen. Dan geldt die toestemming als referentiesituatie. Een referentiesituatie kan niet worden ontleend aan een natuurvergunning of milieutoestemming die is vervallen of geëxpireerd.

Als de wijziging of uitbreiding van een project niet leidt tot een toename van stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie (=intern salderen), dan is volgens de rechtspraak van de Raad van State op grond van objectieve gegevens uitgesloten dat die wijziging significante gevolgen heeft. Onder het vergunningenregime tot 1 januari 2020 betekende dit dat het project wel vergunningplichtig was op grond van artikel 2.7, tweede lid, onder b van de Wnb (de verslechteringsvergunning). Een passende beoordeling was niet nodig. Vergelijk de uitspraak van 31 maart 2010¹⁴ en van 13 november 2013¹⁵. Sinds 1 januari 2020 zijn projecten, die met intern salderen niet tot een toename van stikstofdepositie leiden, echter niet langer vergunningplichtig.¹⁶

Het is vaste jurisprudentie dat bij intern salderen uitgegaan kan worden van de vergunde referentiesituatie. De Raad van State bevestigt in de uitspraak van 27 januari 2021¹⁷ nog eens dat "de feitelijke situatie niet van belang is bij het bepalen van de referentiesituatie". Er mag worden uitgegaan van de vergunde referentiesituatie, ook in een situatie dat de vergunning niet, of niet volledig is of wordt benut.

Vaststellen referentiesituatie(s) voor het vaarverkeer op de Vecht

Voor het varen op de Vecht is reeds door onze provincie in 2012 een vergunning verleend op basis van de Wet Natuurbescherming. Relevant hierbij is, dat deze vergunning alleen is afgegeven voor het vaarverkeer in de stuwpanden 3 en 4a, waarbinnen het Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden-Reggebied' ligt. Omdat echter het vaarverkeer in de overige stuwpanden (stuwpanden 1, 2 en 4b) langs de Vecht ook stikstofdepositie kan veroorzaken, is voor deze stuwpanden als referentiesituatie uitgegaan van de autonome situatie van het vaarverkeer, zonder het loslaten van de vaardiepte.

¹⁴ AbRvS 31 maart 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BL9656

¹⁵ AbRvS 13 november 2013, ECLI:NL:RVS:2013:1891

¹⁶ AbRvS 20 januari 2021, ECLI:NL:RVS:2012:71, rechtsoverweging 17.2 en 17.3 en AbRvS 27 januari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:175, rechtsoverweging 8

¹⁷ AbRvS 27 januari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:175

De referentiesituatie verschilt hierdoor dus per stuwpand:

- Stuwpannen 1,2 en 4b: de referentiesituatie voor deze stuwpannen is, zonder vergunning Wet natuurbescherming als referentiesituatie, de huidige feitelijke situatie, inclusief autonome ontwikkelingen.
- Stuwpan 3 en 4a: voor deze stuwpannen is de referentiesituatie de huidige vergunde situatie, conform de in 2012 afgegeven Natuurbeschermingswetvergunning.
- Netwerkeffect: ook is er voor de kajuitboten nog een netwerkeffect meegenomen. Kajuitboten zullen door het loslaten van de diepgang andere routes en bestemmingen, buiten de Vecht kunnen gaan bevaren die ze eerder niet konden bereiken door de beperkte vaardiepte op de Vecht. Dit is ook meegenomen in de berekening. Dit netwerkeffect leidt tot 400 extra vaarbewegingen op kanalen Almelo-De Haandrik en Coevorden-Vechtkanaal. Vanaf deze vaarroutes gaan de vaarbewegingen op in het 'heersend verkeersbeeld'.

In tabel 5 is een overzicht gegeven van het aantal gemotoriseerde vaarbewegingen in de referentiesituatie (vergunde situatie voor stuwpand 3 en 4a en autonome situatie voor stuwpand 1, 2 en 4b) en de aangevraagde situatie.

Tabel 5. Jaarlijks aantal gemotoriseerde vaarbewegingen inde verschillende stuwpannen in de verschillende referentiesituaties (vergund of autonoom) en de aangevraagde situatie.

Tracé	Referentiesituatie (aantal vaarbewegingen motorboten/jaar)		Aangevraagde situatie
	Vergunde situatie	Autonome situatie	
Stuwpan 1 De Haandrik (km 2,5) -Hardenberg (km 12,5)	-	2.026	2.718
Stuwpan 2 Hardenberg (km 12,5)-Mariëenberg (km 19,5)	-	598	1.056
Stuwpan 3 Mariëenberg (km 19,5)- Junne (km 26,5)	10.650	-	930
Stuwpan 4a Jonne (km 26,5)- Ommen (km 32,5)	11.076	-	3.900
Stuwpan 4b Ommen (km 32,5) - Sluis Vilsteren	-	6.790	6.690
Netwerkeffect (extra vaarbewegingen met kajuitboten op kanalen Almelo- De Haandrik en Coevorden-Vechtkanaal)	-	-	400

Hierbij is tevens onderscheid gemaakt in type vaartuigen, zoals kajuitboten, sloepen & open motorboten en rondvaartboten (zie tabel 4 en bijlage 4). Op basis hiervan is vervolgens de stikstofemissie van het vaarverkeer per stuwpand berekend aan de hand van de vaarsnelheid (9 km/uur), de afstand die binnen een stuwpand wordt afgelegd, het brandstofverbruik, emissiefactoren en de verdeling in het vaarverkeer tussen benzinemotoren en dieselmotoren. Voor een toelichting hierop en de totale emissies per stuwpand wordt verwezen naar bijlage 4 van dit besluit.

Om te beoordelen of de depositie in de nieuwe situatie toeneemt ten opzichte van hetgeen reeds is vergund in de trajecten 3 en 4a, en ten opzichte van de autonome situatie in de stuwpanden 1, 2 en 4b, is een berekening in AERIUS Calculator uitgevoerd. De resultaten van deze berekening zijn in de AERIUS Calculator berekening van 12 januari 2021 met kenmerk RgfUsgpBxFHu weergegeven (zie bijlage 2 van dit besluit).

Resultaten AERIUS-berekeningen

Uit de verschilberekening blijkt dat, ten opzichte van de verschillende referentiesituaties (vergund voor stuwpand 3 en 4a, autonome situatie voor stuwpanden 1, 2 en 4b), de aangevraagde situatie niet leidt tot een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden in de Natura 2000-gebieden 'Vecht- en Beneden-Reggegebied' en 'Engbertsdijkvenen'. De berekening zelf is toegevoegd als Bijlage 2 bij dit besluit (kenmerk RgfUsgpBxFHu).

Ons oordeel ten aanzien van stikstofeffecten

Uit de resultaten van de berekeningen in AERIUS Calculator blijkt dat de stikstofdepositie in de aangevraagde situatie gelijk of lager is dan in de referentiesituatie (eerder verleende natuurvergunning voor stuwpanden 3 en 4a en autonome situatie zonder loslaten diepgang voor stuwpanden 1, 2 en 4b). Dan is op grond van objectieve gegevens uitgesloten dat die wijziging significante gevolgen heeft. Sinds 1 januari 2020 geldt er dan geen vergunningplicht meer.

Extra berekening voor 2021 en 2030

Omdat de berekening in de aanvraag echter is uitgevoerd voor het jaar 2020, maar de wijziging pas op zijn vroegst in 2021 zal plaatsvinden, hebben wij de gegevens opnieuw ingevoerd in AERIUS Calculator en de berekening tevens uitgevoerd voor de jaren 2021 en 2030. In beide situaties is er ook geen sprake van een toename van stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie en hiermee geen vergunningplicht voor het onderdeel stikstofdepositie. De betreffende rekenresultaten van deze berekeningen zijn ingeboekt onder de registratienummers 2021/0086197 en 2021/0086198.

B1.3 Boordeling overige effecten (buiten stikstofdepositie)

B1.3.1 Beschrijving overige effecten in aanvraag

In deze paragraaf worden de overige effecten beschreven van de aangevraagde wijziging van het varen op de Vecht, zoals beschreven in de aanvraag. De wijziging van de reeds eerder vergunde vaarbewegingen op de Vecht leidt niet tot fysieke wijzigingen (de sluizen zijn reeds aangelegd) en hierdoor is er geen sprake van een aanlegfase die moet worden beoordeeld, maar uitsluitend een wijziging van het huidige vergunde vaarverkeer in de gebruiksfase.

Daarnaast beperkt deze effectbeoordeling van de overige effecten zich tot de effecten van het gewijzigde vaarverkeer op de Vecht in de stuwpanden 3 en 4a. Alleen binnen deze stuwpanden bevindt zich het Natura 2000-gebied 'Vecht en Beneden-Reggegebied'. Binnen de andere stuwpanden (stuwpanden 1, 2 en 4b) komt geen Natura 2000-gebied voor en zijn door het vaarverkeer dan ook geen andere effecten, anders dan stikstofdepositie, te verwachten.

Effecten op habitattypen

Verontreiniging

Verontreiniging kan plaatsvinden door het lozen van afvalwater of het vrijkomen van oliën of chemicaliën. Dit heeft doorgaans een marginaal effect op de natuur¹⁸. Ook is de lozing van afvalwater op het

¹⁸ Henkens, R.J.H.G., M.E.A. Broekmeyer, A.G.M. Schotman, C.M. Goossen en R. Pouwels (2012). Kennis over effecten, kwetsbaarheid, handelingsperspectieven en monitoring van recreatie in Natura 2000-gebieden. Alterra-rapport 2334. Alterra Wageningen UR. Wageningen, 2012.

oppervlaktewater in Nederland verboden. De afvalverwerking is bij recreatievoorzieningen doorgaans goed geregeld. Negatieve effecten door verontreiniging zijn op voorhand uit gesloten.

Mechanische effecten

Bij mechanische effecten kan men denken aan betreding van kwetsbare habitattypen indien men vanuit de boot de oevers van de Vecht betreedt. Daarnaast kunnen vooral motorboten (sloepen en grotere boten) zorgen voor het opwervelen van bodemmateriaal (wat tot vertroebeling van het water kan leiden) en mechanische beschadiging van habitats (directe beschadiging en golfslag). Dit kan een negatief effect hebben op aquatische habitattypen. Daarnaast kan door golfslag oppervlakteverlies optreden van kwalificerende habitattypen direct langs de oevers van de Vecht.

Betreding

In de bestaande natuurvergunning en het verkeersbesluit is een verbod opgenomen voor het aanmeren binnen het Natura 2000-gebied. Ook in het nieuwe verkeersbesluit blijven de verboden voor het aanmeren binnen Natura 2000-gebied gelden. Aantasting door betreding van op het land voorkomende beschermde habitattypen binnen Natura 2000-gebied (inclusief bijbehorende typische soorten zoogdieren, amfibieën, reptielen, dagvlinders, sprinkhanen en krekels, vaatplanten, mossen, korstmossen en paddenstoelen) en leefgebieden treedt daarom ook bij deze wijziging niet op.

Binnen het Natura 2000-gebied zijn negatieve effecten door betreding op beschermde habitattypen en leefgebieden daarom op voorhand uitgesloten.

Golfslag

De vaarbewegingen kunnen, net als wind, golfslag veroorzaken. Golfslag heeft vooral impact op oeverzones en nauwelijks op de bodem. Te sterke golfslag kan een negatieve invloed hebben op oevervegetaties (erosie) en flora en fauna die gebonden zijn aan oevers. Direct langs de oevers van de Vecht komen de volgende habitattypen voor:

- H3260B - Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)
- H6120 – Stroomdalgraslanden
- H91E0C - Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)

Van deze drie habitattypen kwalificeren momenteel alleen 'Stroomdalgraslanden' en 'Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)' voor het Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden-Reggegebied'. Het ministerie van LNV is voornemens om het habitatype 'Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)' als kwalificerend habitatype toe te voegen en heeft hiervoor reeds een ontwerp-wijzigingsbesluit opgesteld ('Veegbesluit'). Formeel is het habitatype echter nog geen kwalificerend habitatype, maar het habitatype is desalniettemin meegenomen in de effectbeoordeling.

Met name ook grotere boten, zoals kajuitboten, kunnen meer golfslag veroorzaken en hiermee invloed hebben op deze drie habitattypen. Dit dient nader te worden beoordeeld.

Beschadiging en vertroebeling

Daarnaast kan het in de oevers van de Vecht voorkomende habitatype 'Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)' in potentie negatieve effecten ondervinden door de vaarbewegingen met boten met grotere diepgang. Zo kunnen boten met grotere diepgang onderwatervegetaties van aquatische habitattypen beschadigen¹⁹. Ook kan er meer vertroebeling ontstaan, doordat tijdens het varen met boten met meer diepgang het bodemmateriaal eerder opwervelt. Aquatische habitattypen ontvangen bij slecht doorzicht onvoldoende licht om te kunnen groeien. Goed doorzicht is belangrijk voor de ontwikkeling van ondergedoken waterplanten. En nadere analyse van de effecten van vertroebeling en beschadiging op de dit habitatype door boten met meer diepgang is daarom noodzakelijk.

¹⁹ Henkens, R.J.H.G., M.E.A. Broekmeyer, A.G.M. Schotman, C.M. Goossen en R. Pouwels (2012). Kennis over effecten, kwetsbaarheid, handelingsperspectieven en monitoring van recreatie in Natura 2000-gebieden. Alterra-rapport 2334. Al-terra Wageningen UR. Wageningen, 2012.

Verstoring bovenwater van typische soorten van kwalificerende habitattypen langs de Vecht

Voor kwalificerende habitattypen in een Natura 2000-gebied zijn typische soorten van belang als kwaliteitsindicatoren. In de verschillende profieldocumenten van de betreffende habitattypen zijn de typische soorten voor deze habitattypen opgenomen²⁰. Bij een deel van de kwalificerende habitattypen in het Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden-Reggegebied' is ook een aantal vogelsoorten van belang als typische soorten voor deze habitattypen. Deze soorten kunnen indirect verstoring ondervinden door de vaarbewegingen op de Vecht. Ten aanzien van verstoring voor te verwachten typische vogelsoorten geldt een maximale effectafstand van 200 meter voor intensieve recreatie²¹. Binnen een afstand van 200 meter van de Vecht liggen de volgende kwalificerende habitattypen, met voor deze habitattypen verstoringsgevoelige typische vogelsoorten:

Habitattypen binnen 200 meter van Vecht	Verstoringsgevoelige typische soorten
H2310 Stufzandheiden met struikhei (circa 80 meter)	Boomleeuwerik, Roodborsttapuit, Veldleeuwerik
H2330 Zandverstuivingen (enkele meters)	Boomleeuwerik
H5130 Jeneverbesstruwelen (circa 10 meter)	Goudvink
H6120 Stroomdalgraslanden (enkele meters)	Graspieper
H6430A Ruigte en Zomen (moerasspirea) (ca 10 meter)	Bosrietzanger
H9120 Beuken-eikenbossen met hulst (op circa 40 meter)	Boomklever, Zwarte specht
H9190 Oude eikenbossen (op circa 100 meter)	Wespendief, Matkop
H91E0C Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen) (enkele meters)	Appelvink, Boomklever, Grote bonte specht, Matkop

Grotere boten kunnen mogelijk meer verstoring van deze typische broedvogelsoorten binnen relevante aangrenzende habitattypen veroorzaken. Beoordeeld moet worden of dit leidt tot significante effecten van deze habitattypen door verslechtering van kwaliteit van de betreffende habitattypen door verlies van verstoringsgevoelige typische soorten binnen deze habitattypen.

Verstoring onderwater van typische soorten langs de Vecht

Het varen met motorboten veroorzaakt onder water geluidbelasting. Doordat met grotere boten mag worden gevaren, kan de geluidsverstoring onder water toenemen. Voor het habitatype 'Beken en rivieren met waterplanten (Grote fonteinkruiden)' is de Riviergondel als typische soort voor dit habitatype aangewezen. Deze kan hinder ondervinden door geluidverstoring onder water en mechanische effecten. Dit moet nader worden beoordeeld.

Effecten habitaatsoorten

Overige effecten van de wijziging van vaarverkeer op de Vecht op de habitaatsoorten Kamsalamander, Kruipend moerasscherm en Grote modderkruiper kunnen op voorhand worden uitgesloten. Deze komen niet nabij of in de oevers van de Vecht voor.

Kleine modderkruiper, Bittervoorn en Rivierdonderpad komen (mogelijk) wel langs de oevers van de Vecht voor en kunnen dus door de wijziging van het vaarverkeer op de Vecht (grotere boten met meer diepgang) hinder ondervinden door effecten door onderwatergeluid en mechanische effecten van

²⁰ <https://www.natura2000.nl/profielen/habitattypen>.

²¹ Krijgsveld, K.L., R.R. Smits en J. van der Winden (2008). Verstoringgevoeligheid van Vogels. Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie, Bureau Waardenburg, 23 december 2008. Bureau Waardenburg, Culemborg.; Profieldocumenten van de verschillende soorten.

motorboten (vertroebeling, beschadiging paaiplassen in oevers, effecten golfslag). Er moet nader worden onderzocht of dit leidt tot significant negatieve effecten op deze drie soorten door verlies van kwaliteit en/of oppervlakte van deze leefgebieden langs de Vecht.

Samenvatting effecten

In tabel 6 is weergegeven op welke instandhoudingsdoelen effecten niet uit te sluiten zijn.

Tabel 6: effectbeoordeling - A = tijdens aanlegfase; G = Gebruiksfase

Natura 2000-gebied / Instandhoudingdoel	Mogelijk effect	Ontwerp (O) of definitief (D)	Verstoring boven water	Verstoring onder water	Mechanische effecten (betreding, golfslag, beschadiging of vertroebeling)
Vecht- en Beneden-Reggegebied					
habitatsoorten					
Kleine modderkuiper		D		G	G
Bittervoorn		D		G	G
Rivierdonderpad		D		G	G
Habitattypen					
H3260B Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)		O		G	G
H2310 Stufzanden met struikheide		D	G		
H2330 Zandverstuivingen,		D	G		
H6120 *Stroomdalgraslanden		D	G		G
H5130 Jeneverbesstruwelen		D	G		
H6430A Ruigten en zomen (moerasspirea)		D	G		
H9120 Beuken-eikenbossen met hulst,		D	G		
H9190 Oude eikenbossen		D	G		
H91E0C *Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)		D	G		G

De effecten in bovenstaande tabel hebben alleen op de weergegeven doelstellingen effecten. Op de andere vogelsoorten, dier- en plantensoorten en plantengemeenschappen (habitattypen), waarvoor dit gebied is aangewezen, treden geen effecten op. De leefgebieden voor deze soorten of habitattypen zijn binnen de beïnvloedingszone van de activiteit niet aanwezig.

In de aanvraag zijn de effecten op de in tabel 6 opgenomen habitattypen en soorten nader beoordeeld. Hieronder gaan we hierop in.

Geen toename van het aantal vaarbewegingen ten opzichte van wat maximaal is vergund, wel meer boten met grotere diepgang

Bij de wijzigingsaanvraag van de bestaande Natuurbeschermingswetvergunning uit 2012 is geen sprake van meer jaarlijkse vaarbewegingen door motorvoertuigen of kano's dan maximaal is vergund binnen de stuwpanden 3 en 4a (zie tabel 4). Wel leidt het loslaten van de vaardiepte van een halve meter tot meer boten met meer diepgang tot maximaal 1 meter. De effecten zijn dan ook getoetst op een groter aandeel boten met meer diepgang in de stuwpanden 3 en 4a. Het kanoverkeer wijzigt niet ten opzichte van hetgeen is vergund op deze trajecten. Het loslaten van de maximale vaardiepte heeft hier geen invloed op. Hier is dan ook niet op getoetst in de aanvraag.

Effecten op kwalificerende habitattypen langs de Vecht

Effecten van betreding en verontreiniging op kwalificerende habitattypen langs de Vecht zijn reeds op voorhand uitgesloten.

De volgende drie habitattypen komen echter in of direct langs de oevers van de Vecht voor en kunnen worden beïnvloed door mechanische effecten (golfslag, beschadiging) door de wijziging in de vaarbewegingen op de Vecht:

- H3260B - Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)
- H6120 – Stroomdalgraslanden
- H91E0C - Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)

Mechanische effecten kunnen veranderen ten opzichte van de vergunde situatie, omdat wordt gevaren met grotere boten met meer diepgang (tot 1 meter). Dit kan gevolgen hebben voor de golfslag, mate van vertroebeling en beschadiging van watervegetaties. Hierdoor kunnen in potentie negatieve effecten ontstaan op de aquatische en overgebonden habitattypen.

Effecten op 'Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)'

Het habitatype 'Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)' komt voor in de Overijsselse Vecht, ten oosten van Beerze langs De Maat²². Het type is vooral gebonden aan de luwe delen van de rivier. De bekende locatie van het habitatype nabij Beerze, en het zoekgebied ten zuiden van Ommen, liggen beide langs de oevers van de Vecht²³. Het habitatype is in het aanwijzingsbesluit (nog) niet opgenomen als kwalificerend habitatype voor het Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden-Reggegebied'. Wel is er een voornemen vanuit het ministerie van LNV om dit habitatype als kwalificerend toe te voegen.

Golfslag

Het habitatype bestaat uit waterplanten die met hun wortels stevig gebonden zijn aan de waterbodem. Deze vegetatie is daarom goed bestand tegen stroming en golfslag²⁴. Golfslag heeft bovendien vooral effect op oevers en nauwelijks op de waterbodem.

Uit het Veegbesluit en de toelichting op de habitatypekaart in de Atlas van Overijssel blijkt dat de vegetatie van dit habitatype langs de Vecht bestaat uit met name *Potamogeton perfoliatus* (Doorgroeid fonteinkruid), en in zoekgebied bij Ommen tevens uit *Nuphar* en *Sagittaria* (Gele plomp, Pijlkruid). Uit bekende literatuurgegevens blijken Doorgroeid fonteinkruid, Pijlkruid en Gele plomp goed bestand tegen stroming, met respectievelijk waarden van 0,1-0,3 m/s, 0,5-0,8 m/s en > 2 m/s²⁵. Genoemde soorten hebben wortelknollen of -stokken en zijn hiermee goed verankerd aan de waterbodem. Hierdoor zijn ze ook goed bestand tegen golfslag en sedimentomwoeling die wordt veroorzaakt door scheepvaart. Negatieve effecten op het habitatype door golfslag zijn dan ook op voorhand met zekerheid uit te sluiten.

Beschadiging vegetaties

Boten met een bepaalde diepgang kunnen schade veroorzaken aan de watervegetaties²⁶. Beschadiging van vegetaties kan ontstaan door met name grotere boten met meer diepgang, die door de aangevraagde wijziging kunnen gaan varen op de Vecht. Open motorboten en sloepen zullen vanwege de beperkte diepgang nauwelijks watervegetaties beschadigen. Losgeraakte waterplanten kunnen zich ook weer herstellen door aangroei en weer gaan wortelen. In en direct langs oevervegetaties kan echter niet worden gevaren met de grotere boten met meer diepgang, vanwege de beperkte diepte hier. Ook geldt

²² Ministerie van LNV (2018). Ontwerp-wijzigingsbesluit Habitatrictlijngebieden vanwege aanwezige waarden. Directie Natuur & Biodiversiteit. DN&B/2018-000.

²³ Habitatypekaart in Atlas van Overijssel.

²⁴ Schaminée JHJ, Sýkora KV, Smits NAC, Horsthuis MAP. 2010. Veldgids Plantengemeenschappen van Nederland. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

²⁵ Torenbeek, R., B. Grutters, G. van Geest & R. Pot (2018). Ecologische sleutelfactoren bufferzone en waterplanten. Tussenrapportage. Stowa-rapport 2018-28. DPP, Houten.

²⁶ Henkens, R.J.H.G., M.E.A. Broekmeyer, A.G.M. Schotman, C.M. Goossen en R. Pouwels (2012). Kennis over effecten, kwetsbaarheid, handelingsperspectieven en monitoring van recreatie in Natura 2000-gebieden. Alterra-rapport 2334. Al-terra Wageningen UR. Wageningen, 2012.

langs de Vecht binnen Natura 2000-gebied een aanmeerverbod. Daarom treedt beschadiging van dit habitattype door boten met meer diepgang hier niet op.

Vertroebeling

Vertroebeling kan ontstaan doordat tijdens het varen het bodemmateriaal opwervelt. Langdurige vertroebeling over grote oppervlakten kan negatieve gevolgen hebben voor aquatische habitattypen, doordat ze bij slecht doorzicht onvoldoende licht ontvangen om te kunnen groeien. Goed doorzicht is belangrijk voor de ontwikkeling van ondergedoken waterplanten. Vertroebeling treedt vooral op bij lage waterafvoeren. Richting de oevers neemt de waterdiepte af, waardoor deze zone slecht te bevaren is en daardoor vrijwel niet toegankelijk is voor recreatievaart. Richting de oever treedt daarom niet of nauwelijks bodemopwerveling op. In tijden van droogte (lage watertoevoer) wordt, afhankelijk van het waterpeil, de schuttijd naar beneden bijgesteld (minder dan 4 x per uur). Onder deze omstandigheden kunnen grotere boten minder of niet varen, zodat bij lage watertoevoer geen extra vertroebeling optreedt. Significante gevolgen door vertroebeling op dit habitattype treedt dan ook niet op.

Conclusie

Significante gevolgen door de wijzigingen van het reeds vergunde vaarverkeer op de Vecht (loslaten diepgang voor boten) voor het dit momenteel nog niet-kwalificerende habitattype 'Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)' door beschadiging, golfslag of vertroebeling kunnen op voorhand met zekerheid worden uitgesloten.

Effecten op 'Stroomdalgraslanden' en 'Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)'

Direct langs de oevers van de Vecht komen op enkele locaties de habitattypen 'Stroomdalgraslanden' en 'Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)' voor. De grootste oppervlakten van deze habitattypen bevinden zich echter op enige afstand van de Vechoevers, op het land en langs delen waar niet kan worden gevaren, zoals de oude meanders²⁷. De huidige kwaliteit van het habitattype 'Stroomdalgraslanden' is momenteel goed, en die van 'Vochtige alluviale bossen' gemiddeld²⁸. Voor beide geldt een uitbreidingsdoel voor oppervlakte en kwaliteit. Effecten op deze habitattypen zijn beperkt tot eventuele effecten door erosie/afkalving bij te veel of te hoge golfslag. Erosie- en sedimentatie processen zijn echter ook noodzakelijk voor het behoud en herstel van het habitattype 'Stroomdalgraslanden' (Ministerie van EZ, 2013). Ook de instandhouding van alluviale bossen is gebaat bij het onder invloed staan van rivierdynamiek.

Volgens het beheerplan vormt in de huidige situatie erosie als gevolg van vaarbewegingen op de Vecht geen knelpunt voor de instandhouding van deze habitattypen²⁹. Grotere boten met een grotere diepgang varen bovendien op afstand van oevers, omdat dicht bij de oevers de waterdiepte afneemt. En hoe groter de afstand tot de oever, hoe kleiner het effect van golfslag. De aanwezigheid van oevervegetatie (riet, bos of struvelen) dempt de golfhoogte, en op flauwe oevers dooft de golf uit en vindt er geen tot nauwelijks erosie plaats. Het is daarom aannemelijk dat golfhoogtes, die ontstaan in de nieuwe situatie op de Vecht, niet tot meer erosie zullen leiden.

In de handreiking ontwerpvoorschrift natuurvriendelijke oevers is aangegeven dat bij een vaarsnelheid groter dan 10 km/uur van gemotoriseerd vaarverkeer (scheepvaart en recreatievaart), de oevers afgeschermd moeten worden om het functioneren van de oever te kunnen blijven garanderen³⁰. Hieruit is af te leiden dat bij een vaarsnelheid van 9 km/uur geen aantasting (erosie) van oevers gaat optreden. Bij vaarsnelheden van maximaal 9 km/h is - ongeacht het varen met recreatieboten met meer diepgang - is geen relevante erosie van oevers te verwachten.

²⁷ Habitattypekaart in de Atlas van Overijssel.

²⁸ Provincie Overijssel (2017). Natura 2000 beheerplan Vecht- en Beneden-Reggegebied, definitief.

²⁹ Provincie Overijssel (2017). Natura 2000 beheerplan Vecht- en Beneden-Reggegebied, definitief.

³⁰ Wansink, D.E.H., I. van Gogh & D. Wielakker (2016). Handreiking ontwerpvoorschrift Natuurvriendelijke oevers. Bijdrage aan het Uitvoeringsprogramma Natuurvriendelijke Oevers van de Provincie Noord-Holland. Bureau Waardenburg Rapportnr. 16-055. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Conclusie

Significant negatieve effecten door golfslag door het wijzigen van het vaarverkeer op de Vecht (loslaten vaardiepte van 0,5 meter) op de instandhoudingsdoelstellingen van deze habitattypen door erosie zijn niet aan de orde, mits men zich houdt aan de maximaal toegestane vaarsnelheid van 9 km/uur.

Effecten op typische soorten van habitattypen langs de oevers van de Vecht

Verstoring boven water (typische soorten broedvogels van habitattypen)

Door het loslaten van de maximale vaardiepte van een halve meter kunnen er grotere boten met meer diepgang langs de Vecht gaan varen. Deze kunnen meer verstoring veroorzaken door geluid en zicht. Van sommige habitattypen langs de Vecht wordt de kwaliteit onder anderen beoordeeld op basis van het voorkomen van typische vogelsoorten. Beoordeeld moet worden of ten opzichte van het bestaande (en vergunde) vaarverkeer op de Vecht er meer verstoring optreedt op deze typische soorten door een groter aandeel boten met meer diepgang op de Vecht, bij het loslaten van de vaardiepte.

In het algemeen veroorzaken boten buiten de vaste route (onvoorspelbaar gedrag) en snel bewegende boten de meeste verstoring, vooral omdat dit gepaard gaat met een hoge geluidsbelasting³¹. Verder is bekend dat kleine boten (roeiboten en kano's) minder verstoringimpact hebben dan grote boten met een grotere diepgang³². Wel kunnen kleinere boten door een geringere diepgang op plekken komen waar grotere boten niet kunnen komen. Waterrecreanten veroorzaken de minste verstoring als ze op de vaste routes blijven³³. Bij voorspelbaar gedrag, zoals het gebruik van vaste routes, kan gewinning van dieren optreden³⁴. Door aanpassing van het verkeersbesluit kan met grotere boten worden gevaren. Dit type boot heeft geen grotere onvoorspelbaarheid. De verstoringimpact door aanpassing van het verkeersbesluit - waardoor met grotere boten gevaren wordt - is gezien het bovenstaande gering. Grotere boten zijn voorspelbaar en hoe voorspelbaarder het gedrag van de verstoringbron, des te kleiner is het versturende effect op de vogel. De voorgenomen aanpassing van het verkeersbesluit heeft geen invloed op het aantal vaarbewegingen gemaakt door roeiboten en kano's.

Om een beter beeld te krijgen welke typische vogelsoorten van habitattypen langs de Vecht door de recreatievaart op de Vecht kunnen worden verstoord, heeft Ecogoen nader in beeld gebracht welke habitattypen op een afstand van minimaal 200 meter van de Vecht liggen en welke typische soorten in deze habitattypen voorkomen (zie tabel 7).

³¹ Krijgsveld, K.L., R.R. Smits en J. van der Winden (2008). Verstoringgevoeligheid van Vogels. Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie, Bureau Waardenburg, 23 december 2008. Bureau Waardenburg, Culemborg.

³² Krijgsveld, K.L., R.R. Smits en J. van der Winden (2008). Verstoringgevoeligheid van Vogels. Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie, Bureau Waardenburg, 23 december 2008. Bureau Waardenburg, Culemborg.

³³ Krijgsveld, K.L., R.R. Smits en J. van der Winden (2008). Verstoringgevoeligheid van Vogels. Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie, Bureau Waardenburg, 23 december 2008. Bureau Waardenburg, Culemborg.

³⁴ Krijgsveld, K.L., R.R. Smits en J. van der Winden (2008). Verstoringgevoeligheid van Vogels. Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie, Bureau Waardenburg, 23 december 2008. Bureau Waardenburg, Culemborg.;

Henkens, R.J.H.G., M.E.A. Broekmeyer, A.G.M. Schotman, C.M. Goossen en R. Pouwels (2012). Kennis over effecten, kwetsbaarheid, handelingsperspectieven en monitoring van recreatie in Natura 2000-gebieden. Alterra-rapport 2334. Alterra Wageningen UR. Wageningen, 2012.

Tabel 7. Habitattypen op een afstand van minimaal 200 meter van de Vecht met typische soorten en verwachte verstoringsimpact.

Habitatype	Voor verstoring gevoelige typische soort(en)	Verstoringsafstand	Oppervlakte habitattype totaal	Oppervlakte habitattype binnen verstoringsafstand	Percentage habitattype binnen verstoringsafstand
H2310 Stuiwandheiden met struikheide	Boomleeuwerik	100 meter	62,17 ha	0,15 ha	0,24%
	Roodborsttapuit	100 meter	62,17 ha	0,15 ha	0,24%
	Veldleeuwerik	125 meter	62,17 ha	0,49 ha	0,79%
H2330 Zandverstuivingen	Boomleeuwerik	100 meter	62,97 ha	3,03 ha	4,81%
H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	Geen	-	2,59 ha	0 ha	0%
H5130 Jeneverbesstruweel	Goudvink	25 meter	87,81 ha	0,06 ha	0,07%
H6120 Stroomdalgraslanden	Graspieper	80 meter	33,88 ha	6,60 ha	19,48%
H6230 Heischrale graslanden	Geen	-	9,70 ha	0 ha	0%
H6430A Ruigte en Zomen (moeras-spirea)	Bosrietzanger	25 meter	2,64 ha	0,0027 ha	0,1%
H9120 Beuken-eikenbossen met hulst	Boomklever	25 meter	68,20 ha	0 ha	0%
	Zwarte specht	200 meter	68,20 ha	8,20 ha	12,02%
H9190 Oude eikenbossen	Wespendief	100 meter	18,00 ha	0,001 ha	0,006%
	Matkop	25 meter	18,00 ha	0 ha	0%
H91E0 Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	Appelvink	25 meter	15,33 ha	0,22 ha	1,44%
	Boomklever	25 meter	15,33 ha	0,22 ha	1,44%
	Grote bonte specht	25 meter	15,33 ha	0,22 ha	1,44%
	Matkop	25 meter	15,33 ha	0,22 ha	1,44%

Het toetsingscriterium ten aanzien van typische soorten is dat de soortenrijkdom in het gebied behouden moet blijven en dat (bij grootschalige gebieden) de gemiddelde verspreiding niet afneemt³⁵. Het gaat hierbij dus niet om effecten op afzonderlijke individuen van een soort, maar om het kwaliteitsniveau dat de typische soorten als geheel aanduiden door de aanwezigheid in het (deel)gebied. Er is sprake van een negatief effect (verslechtering) als een typische soort (volledig en langdurig) verdwijnt uit een gebied of uit een locatie van een habitattype (bij grootschalige gebieden met verspreid voorkomende habitattypen). Het gaat dus om een ander type verstoring dan de verstoringstoets op Habitatrichtlijnsoorten, of de verstoringstoets voor vogels in Vogelrichtlijngebieden, omdat daarbij een populatieafname wel relevant is, terwijl het voor typische soorten alleen gaat om aan- of afwezigheid.

Meer vaarverkeer met grotere boten zal niet direct leiden tot het verdwijnen van in deze habitattypen voorkomende bos- en struweelvogels, zoals Appelvink, Roodborsttapuit en Grote bonte specht. De verstoringsafstanden in bos en struweel zijn meestal klein en deze vogels kunnen bovendien buiten de verstoringsafstand in de betreffende habitattypen blijven broeden. Ook voor de Graspieper, een typische soort voor 'Stroomdalgraslanden', blijft het mogelijk om te broeden in het betreffende habitattype buiten de verstoringsafstand van de soort en verdwijnt de soort niet uit het gebied. Er is daardoor geen sprake van verslechtering van de kwaliteit van de habitattypen door het verlies aan typische soorten binnen dit Natura 2000-gebied door het loslaten van de vaardiepte. Waar territoria van bovengenoemde vogelsoorten (in het bijzonder Graspieper en Zwarte specht) overlappen met de verstoringszone, blijven buiten de verstoringszone voldoende geschikte broedplekken aanwezig. Van een zodanige verstoring dat de typische soorten (zie tabel 7) niet meer of in lagere dichtheden in de betreffende kwalificerende habitattypen zullen voorkomen, is geen sprake. Geluidverstoring door groter boten met meer diepgang leidt daarom niet tot een aantasting van de kwaliteit van de betreffende kwalificerende habitattypen vanwege de typische vogelsoorten die mede bepalend zijn voor de kwaliteit van de betreffende habitattypen. Significante gevolgen voor kwalificerende habitattypen door verlies aan typische soorten door het aanpassen van het vaarverkeer op de Vecht kan worden uitgesloten.

³⁵ Ministerie van EZ (2014b). Leeswijzer Natura 2000 profielen. Geheel herziene versie september 2014

Verstoring onder water typische soorten

De Riviergrondel is de enige voorkomende typische soort van het habitatype 'Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)'. Voor de effecten van de aangevraagde wijziging van het vaarverkeer op deze soort verwijzen we naar de beschrijving van de effecten op de kwalificerende vissoorten.

Effecten op kwalificerende (en typische) vissen langs de Vecht

Voorkomen, instandhoudingsdoel

Rivierdonderpad, Kleine modderkruiper en Bittervoorn komen langs de oevers van de Vecht voor. Voor deze soorten geldt een behoudsdoelstelling voor zowel de omvang als de kwaliteit van het leefgebied voor behoud van de populatie. De aangewezen vissoorten zijn gevoelig voor mechanische effecten en verstoring door onderwatergeluid. Binnen het Natura 2000-gebied is volgens het beheerplan van dit Natura 2000-gebied leefgebied van Kleine modderkruiper en Bittervoorn echter vooral aanwezig in oude strangen, poelen en watergangen (sloten)³⁶. In de Vecht ontbreken, door de kanalisatie, steile oevers, (voormalige) oeverbescherming en het vaste peil, goed ontwikkelde oever- en onderwatervegetaties. Hierdoor zijn de oevers slechtst marginaal geschikt als leefgebied voor de Kleine modderkruiper en Bittervoorn³⁷. In het Natura 2000 Beheerplan wordt ten aanzien van het effect van bestaande scheepvaart op de Vecht op deze vissoorten het volgende aangegeven:

"Omdat gemotoriseerde scheepvaart alleen mogelijk is op de Vecht en de Regge en beide matig geschikt zijn als leefgebied voor Kleine en Grote modderkruiper en Bittervoorn, en dus niet van groot belang zijn voor de populatie, zijn significant negatieve effecten door gemotoriseerde scheepvaart op de instandhoudingsdoelstellingen uitgesloten".

Uit onderzoek blijkt echter wel dat er geschikte paailocaties voor de Kleine modderkruiper voorkomen langs de Vecht in met name in de ondiepe oeverzones met een rijke oeverbegroeiing of watervegetatie. Incidenteel kan ook hier de Bittervoorn voorkomen, hoewel waarnemingen van de soort langs de Vecht ontbreken³⁸. De snelstromende delen van de Vecht zijn geschikt als leefgebied voor de Rivierdonderpad. De Rivierdonderpad is gebonden aan plekken met stortsteen op de oever of een grofzandige ondiepe oeverzone en is niet afhankelijk van watervegetaties³⁹. De Rivierdonderpad heeft een voorkeur voor stromend water. Overdag houdt hij zich schuil achter de stenen (tevens paaiplaats) en als het donker is komen ze tevoorschijn. In het Natura 2000 Beheerplan wordt ten aanzien van het effect van bestaande scheepvaart op de Vecht op deze vissoort het volgende aangegeven:

"Rivierdonderpad bevindt zich hoofdzakelijk tussen de stortstenen op de oevers, waar niet gevaren kan worden. Significant negatieve effecten door boten op de instandhoudingsdoelstellingen van rivierdonderpad zijn uitgesloten."

De Riviergrondel, de typische soort voor het habitatype 'Beken en rivieren met waterplanten (Grote fonteinkruiden)', komt lokaal voor binnen het Natura 2000-gebied, met name op plekken met verhoogde stroomsnelheden (o.a. ter hoogte van nevengeulen en stuwen)⁴⁰. Opvallend is dat de soort niet is waargenomen op langgerekte delen van de Vecht met weinig dynamiek en een lage stroomsnelheden. Zo

³⁶ Schiphouwer, M.E., J. Kranenbarg, S. Ploegaert, J. Quak, W. Bakker, E. Piek & J.E. Herder (2016). De vissen van Overijssel. Stichting RAVON, Nijmegen.; Sluis, M. van der (2016). Flora- en faunaonderzoek Ruimte voor de Vecht: traject Junne-Hardenberg. Inventarisatie van natuurwaarden in verband met de herinrichting vijf deelgebieden langs de Vecht. Rapport 16-133. Ecogroen bv Zwolle.; Scholten, H. (2016). Quicksan herinrichting Vechtpark plangebied 5, Hardenberg. Beoordeling in het kader van natuurbeleid- en wetgeving. Rapport 16-069-1. Ecogroen bv Zwolle.; Provincie Overijssel (2017). Natura 2000 beheerplan Vecht- en Beneden-Reggegebied, definitief.; NDFF.

³⁷ Provincie Overijssel (2017). Natura 2000 beheerplan Vecht- en Beneden-Reggegebied, definitief.

³⁸ Sluis, M. van der (2016). Flora- en faunaonderzoek Ruimte voor de Vecht: traject Junne-Hardenberg. Inventarisatie van natuurwaarden in verband met de herinrichting vijf deelgebieden langs de Vecht. Rapport 16-133. Ecogroen bv Zwolle.; NDFF.

³⁹ Schiphouwer, M.E., J. Kranenbarg, S. Ploegaert, J. Quak, W. Bakker, E. Piek & J.E. Herder (2016). De vissen van Overijssel. Stichting RAVON, Nijmegen.; Sluis, M. van der (2016). Flora- en faunaonderzoek Ruimte voor de Vecht: traject Junne-Hardenberg. Inventarisatie van natuurwaarden in verband met de herinrichting vijf deelgebieden langs de Vecht. Rapport 16-133. Ecogroen bv Zwolle.; Scholten, H. (2016). Quicksan herinrichting Vechtpark plangebied 5, Hardenberg. Beoordeling in het kader van natuurbeleid- en wetgeving. Rapport 16-069-1. Ecogroen bv Zwolle.; Provincie Overijssel (2017). Natura 2000 beheerplan Vecht- en Beneden-Reggegebied, definitief.; NDFF.

⁴⁰ NDFF, 2021.

is de soort in 2016 niet gevangen op het Vechttraject Junne – Karshoek⁴¹. Hierdoor is de kans op aanwezigheid van Riviergrondel klein ter plekke van de locaties met (zoekgebied van) habitattypen 'Beken en rivieren met waterplanten', omdat het hier ook gaat om een traject met weinig dynamiek en lage stroomsnelheden.

Mechanische effecten op leefgebieden (golfslag, directe beschadiging leefgebied)

Mogelijke paaiplassen van de Kleine modderkruiper, en mogelijk ook de Bittervoorn, bevinden zich in onderwatervegetatie langs de oevers van de Vecht. Er geldt een aanmeerverbod binnen het Natura 2000-gebied en de grotere boten met een meer diepgang varen niet in en langs oevers vanwege de beperkte vaardiepte hier. Hierdoor is directe beschadiging van de paailocaties van deze soorten in de ondiepere oeverzones langs de Vecht door boten met meer diepgang uitgesloten. Ook oevers met stortsteen en hele ondiepe, (grof)zandige oevers zullen niet worden betreden door boten met meer diepgang, waardoor directe beschadiging van leefgebied van de Rivierdonderpad ook kan worden uitgesloten.

Het leefgebied van Kleine modderkruiper en Bittervoorn kan tevens indirect negatieve effecten ondervinden door de golfslag van motorboten op water- en oeverplanten langs de oevers. Met name als er ook grotere boten met meer diepgang over de Vecht gaan varen. Dit geldt niet voor de Rivierdonderpad, die niet afhankelijk is van oever- en waterplanten als onderdeel van zijn leefgebied. Bij vaarsnelheden van maximaal 10 km/uur – ongeacht het varen met recreatieboten met een grote diepgang – is echter geen relevante erosie van oevers of negatieve effecten door golfslag op water- en oeverplanten te verwachten volgens de Handreiking ontwerpvoorschrift Natuurvriendelijke oevers⁴². Volgens deze handreiking dienen natuurvriendelijke oevers te worden afgeschermd (met bijvoorbeeld beschoeiing of een vooroever) bij een vaarsnelheid van meer dan 10 km/uur om effecten zoals afkalving van de oever, het losrukken van planten, wegspoelen van macrofauna en vis veroorzaakt door golfslag van recreatievaart te voorkomen. De Vechtoevers binnen het Natura 2000-gebied bestaan deels uit oevers met stortsteen (niet gevoelig voor erosie door recreatievaart) en natuurvriendelijke (met water en oeverplanten begroeide) oevers (alleen bij vaarsnelheden van meer dan 10 km/uur gevoelig voor erosie). De maximale toegestane vaarsnelheid op de Vecht bedraagt 9 km/uur, waarmee effecten op oever- en watervegetaties, en hiermee op leefgebieden van Kleine modderkruiper, Bittervoorn en eventueel ook Riviergrondel, kunnen worden uitgesloten.

In een onderzoek naar effecten van golfslag door recreatievaart is uitgegaan van een kritische grens voor water- en oeverplanten bij een golfhoogte van maximaal 0,15 m in dagelijkse condities en 0,4 m incidenteel (niet meer dan 5.000 golven per jaar en niet in een aaneengesloten periode)⁴³. In CUR201⁴⁴ is een formule weergegeven, waarmee de hoogte van interferentiepieken (golven) door boten op de oever kan worden berekend. Uit de door Ecogroen uitgevoerde berekening blijkt dat de golfhoogte van het vaarverkeer op de Vecht onder deze kritische grens voor water- en oeverplanten blijft, mits men zich houdt aan de vaarsnelheid van maximaal 9 km/uur.

Op basis van bovenstaande en de maximaal toegestane vaarsnelheid van 9 km/uur op de Vecht is een overschrijding van de kritische grens voor water- en oeverplanten, en hiermee aantasting van leefgebied van Kleine modderkruiper en Bittervoorn (en de kritische soort Riviergrondel) in de ondiepere vegetatierijke oevers langs de Vecht door golfslag op voorhand uit te sluiten.

Vertroebeling door mechanische effecten

Motorboten en kano's kunnen ook zorgen voor vertroebeling, wat tevens kan leiden tot negatieve effecten op water- en oeverplanten, en hiermee op het leefgebied van Kleine modderkruiper en Bittervoorn. Door

⁴¹ Sluis, M. van der (2016). Flora- en faunaonderzoek Ruimte voor de Vecht: traject Junne-Hardenberg. Inventarisatie van natuurwaarden in verband met de herinrichting vijf deelgebieden langs de Vecht. Rapport 16-133. Ecogroen bv Zwolle.

⁴² Wansink, D.E.H., I. van Gogh & D. Wielakker (2016). Handreiking ontwerpvoorschrift Natuurvriendelijke oevers. Bijdrage aan het Uitvoeringsprogramma Natuurvriendelijke Oevers van de Provincie Noord-Holland. Bureau Waardenburg Rapportnr. 16-055. Bureau Waardenburg, Culemborg.

⁴³ Wilms, T. (2014). Analyse golfslag. Haalbaarheidsonderzoek vaarrecreatie vervolg fase 1. Witteveen+Bos, Deventer.

⁴⁴ CUR (1999). Natuurvriendelijke oevers: belasting en sterkte, Stichting CUR, Gouda (pagina 27).

de stroming van de Vecht verdunt het water hier echter en neemt de troebelheid weer snel af (bij normaal gebruik binnen 2 minuten weer normale waarden). Als gekeken wordt naar het meest drukke vaartraject 4A (maximaal 3.900 vaarbewegingen per jaar in de periode begin april tot 1 oktober) dan blijkt dat in maximaal 3%⁴⁵ van de opengestelde periode en 1,5% in het volledige jaar verstoring plaatsvindt. Hierbij is uitgegaan van een verstoring van 2 minuten per vaarbeweging. In werkelijkheid is sprake van een (veel) lager percentage, aangezien boten regelmatig kort op elkaar volgen. Er vindt dan weliswaar een langer verstoringsmoment plaats, maar in totaliteit korter dan wanneer de boten met een langere tussenperiode passeren. De aanwezige stroming van het rivierwater van de Vecht zorgt voor snelle verdunning van eventuele vertroebelende effecten. Daarnaast worden de ondiepe zones alleen zeer incidenteel betreden door ongevoefde kanovaarders en, vanwege de beperkte diepte in deze zones, niet door grotere boten met meer diepgang. Binnen het Natura 2000-gebied is het ook niet toegestaan om aan te meren of de kant op te gaan, en op veel plekken is dat ook feitelijk niet mogelijk met boten. Juist in deze ondiepe zones kan vertroebeling optreden door boten met meer diepte. Omdat dit type boten hier niet kan komen, zijn effecten van vertroebeling door grotere boten met meer diepgang niet te verwachten. Significante gevolgen voor kwalificerende vissoorten door effecten van vertroebeling door grotere boten met meer diepgang op de Vecht zijn hiermee uitgesloten.

Verstoring door (onderwater)geluid

Het varen met grotere boten (die een groter motorvermogen hebben) kan het geluidsniveau onder water verhogen. Dit kan potentie negatieve effecten veroorzaken op de aangewezen vissoorten Bittervoorn, Kleine modderkruiper en Rivierdonderpad, en eventueel ook de Riviergondel (typische vissoort van het habitattype 'Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)'). De huidige vaarrecreatie op de Vecht en Regge vormt volgens het Natura 2000 Beheerplan geen knelpunt voor de kwalificerende vissoorten. Uit literatuuronderzoek naar effecten van vaartuigen op vissen blijkt bovendien dat vaarbewegingen kunnen leiden tot verstoring van (nesten van) vissen, maar dat vaarbewegingen in zijn totaliteit niet leiden tot effecten op het voortplantingssucces⁴⁶. Bittervoorn en Kleine modderkruiper zijn ook niet erg niet gevoelig voor vaarrecreatie op beken⁴⁷.

Vissen zijn in twee groepen te verdelen ten aanzien van de gevoeligheid voor geluid: hoorspecialisten en hoorgeneralisten. De hoorspecialisten zijn gevoelig voor geluid, met name voor piekbelastingen met drukgolven, zoals bij heien onder water (Van Opzeeland et al., 2007).

De Bittervoorn is een hoorspecialist en dus gevoelig voor geluidverstoring. Bittervoorns worden echter regelmatig aangetroffen in wateren waarin veelvuldig wordt gevaren. Zeker bij grotere wateren (zoals de Vecht) kunnen ze voldoende uitwijken ten aanzien van boten, waardoor verstoring door scheepvaart beperkt is. Voor de Vecht geldt bovendien dat de soort slechts incidenteel voorkomt, omdat de Vecht zelf marginaal leefgebied voor deze soort vormt. De Vecht is binnen het Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden-Reggegebied' niet van wezenlijk belang voor de draagkracht in relatie tot de populatieomvang van deze soort. De belangrijkste leefgebieden van de Bittervoorn bevinden zich in de aangetakte meanders met stilstaand water. Hier wordt niet gevaren en treden geen effecten op.

Kleine modderkruiper en Rivierdonderpad zijn hoorgeneralisten, die gedragsveranderingen (stressreacties etc.) kunnen vertonen door onderwatergeluid. Het onderwatergeluid in de Vecht heeft echter maar een beperkte reikwijdte, vanwege de meandering en de beperkte en variabele waterdiepte. Ook is het aantal vaarbewegingen per jaar variabel en de piekdagen zijn tijdelijk en sterk afhankelijk van weersomstandigheden, waardoor er geen sprake is van continu verstoring door onderwatergeluid. Bovendien is bekend dat hoorgeneralisten, zoals Kleine modderkruiper en Rivierdonderpad, wegzwemmen naar aanliggende watergangen of zich verschuilen in vegetaties en modder. Voor Kleine modderkruiper en

⁴⁵ $3.900 * 2 = 7.800$ minuten verstoring. Totaal beschikbare tijd per vaarseizoen: $183 * 24 * 60 = 263.520$ minuten (per jaar $365 * 24 * 60 = 525.600$ minuten).

⁴⁶ Asplund, T. R. (2000). The effects of motorized watercraft on aquatic ecosystems. Madison, Wisconsin: Wisconsin Department of Natural Resources; Publ-SS-948-00.

⁴⁷ Ottburg, F.G.W.A. en R.J.H.G. Henkens, 2012. Combinatie van vaarrecreatie en beek gebonden natuur in Noord-Brabant. Kennis over ecologische effecten van kano's en fluisterboten, kwetsbaarheid van flora en fauna en handelingsperspectieven voor beheerder en gebruiker. Wageningen, Alterra, Alterra-rapport 2375

Rivierdonderpad geldt dat ze regelmatig worden aangetroffen in wateren waarin veelvuldig wordt gevaren. Zeker bij grotere wateren (zoals de Vecht) kunnen ze voldoende uitwijken voor boten, waardoor verstoring door scheepvaart beperkt is. De Vecht is binnen het Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden-Reggegebied' ook niet van wezenlijk belang voor de draagkracht van de Kleine modderkruiper in relatie tot de populatieomvang. De belangrijkste leefgebieden van Kleine modderkruiper bevinden zich in de aangetakte meanders met stilstaand water. Hier wordt niet gevaren en treden geen effecten op. Rivierdonderpad bevindt zich hoofdzakelijk tussen de stortstenen op de oevers, waar niet gevaren kan worden.

De typische soort Riviergrondel is met name aangetroffen langs de snelstromende delen van de Vecht, zoals bij de stuwen en de nevengeulen, en niet zozeer langs de oevers van de Vecht, waar het habitattypen 'Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)' voorkomt, waar sprake is van minder hoge stroomsnelheden. Op basis hiervan, en de eerder beschreven effecten van boten met meer diepgang op de kwalificeerde vissoorten op de Vecht, worden ook op deze soort geen negatieve effecten verwacht door het varen van met boten met meer diepgang in deze stuwpannen.

Geconcludeerd wordt dat de aanpassing van het verkeersbesluit (loslaten van de vaardiepte) geen invloed heeft op de omvang en kwaliteit van het leefgebied en/of op de populatieomvang van kwalificerende vissoorten (en de typische soort Riviergrondel) voor het Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden-Reggegebied'. Een significante verstoring van de Bittervoorn, Kleine modderkruiper en de Rivierdonderpad kan op voorhand met zekerheid worden uitgesloten.

B1.3.2 Ons oordeel overige effecten uit aanvraag

Effecten habitattypen

Door wijziging van het vaarverkeer op de Vecht treden uitsluitend effecten op op kwalificerende habitattypen die direct langs de oevers van de Vecht liggen (Stroomdalgraslanden en Alluviale bossen) of in de Vecht zelf voorkomen (het nog niet definitief vastgestelde, maar in het Veegbesluit opgenomen habitattypen 'Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)').

Voor de op de oever aanwezige habitattypen 'Alluviale bossen' en 'Stroomdalgraslanden' kunnen met name effecten van erosie door golfslag een rol spelen. Dit kan leiden tot oppervlakteverlies van deze habitattypen langs de oeverzones. Wij delen de conclusie in de aanvraag dat ten opzichte van de vergunde aantal vaarbewegingen, het groter aandeel grotere boten met meer diepgang op de Vecht niet zal leiden tot significant negatieve effecten op deze habitattypen op land en in de oeverzones van de Vecht. Er is voldoende aangetoond dat er geen directe schade aan oevers langs de Vecht zal optreden, mits men zich houdt aan de maximale vaarsnelheid van 9 km/uur en binnen het Natura 2000-gebied niet wordt aangemeerd en de oevers niet worden betreden (zoals ook reeds opgenomen in de huidige natuurvergunning). Hiermee is er geen sprake van directe aantasting van de oeverzones binnen het Natura 2000-gebied. Grotere boten met meer diepgang zullen ook minder geneigd zijn om direct langs de ondiepe oeverzones te gaan varen vanwege de geringe diepgang hier. Op basis hiervan is er geen sprake van directe aantasting van deze oeverzones door grotere boten met meer diepgang.

Grotere boten kunnen eventueel ook tot meer/hogere golfslag leiden, en hiermee indirect tot meer erosie van de oevers en aantasting van water- en oevervegetaties langs de Vecht. In de aanvraag is voldoende onderbouwd dat de golfslag door grotere boten niet zal leiden tot erosie van de oevers langs de Vecht. Uit bestaande literatuur blijkt dat pas bij vaarsnelheid van meer dan 10 km/uur erosie van oevers zal optreden. De door Ecogroen berekende maximale golfhoogtes van boten op de Vecht blijven ook binnen de normen, waarbij geen erosie van oevers en beschadiging van oever- en watervegetaties worden verwacht. Eventuele bescherming van oevers tegen erosie heeft bovendien in de Vecht geen voorkeur daar hier wordt gestreefd naar een natuurlijke laaglandrivier, waar processen als erosie en sedimentatie juist worden gestimuleerd. Dit is onder anderen gebeurd door in bepaalde trajecten de oevers te

ontsteden en nieuwe nevengeulen te graven om deze natuurlijke processen weer op gang te brengen⁴⁸. Deze processen worden gemonitord en daar waar nodig zal worden ingegrepen om oever te herstellen.

Effecten habitatsoorten

Ten opzichte van het vergunde aantal vaarbewegingen in de stuwpannen 3 en 4a is er geen sprake van een toename. De maximale sluiscapaciteit per dag wordt ook niet aangepast. Wel kunnen er nu ook boten met meer diepgang (tot maximaal 1 meter) in deze stuwpannen gaan varen. Deze kunnen meer golfslag veroorzaken en eventueel ook directe (middels verstoring en beschadiging van paaiplassen) en indirecte (middels vertroebelingseffecten) beschadiging van oever- en onderwatervegetatie, en hiermee ook mogelijk leefgebieden van vissoorten, die langs de oevers van de Vecht voorkomen. Ten aanzien van de effecten door bestaande vaarverkeer op de Vecht op deze soorten wordt het volgende in het beheerplan aangegeven:

"Bij verstoring door vaartuigen gaat het vooral om verstoring van het water door scheepsschroeven die geluid en trillingen onderwater veroorzaken en mogelijk slachtoffers kunnen maken. Omdat gemotoriseerde scheepvaart alleen mogelijk is op de Vecht en de Regge en beide matig geschikt zijn als leefgebied voor kleine en grote modderkruiper en bittervoorn en dus niet van groot belang zijn voor de populatie, zijn significant negatieve effecten door gemotoriseerde scheepvaart op de instandhoudingsdoelstellingen uitgesloten. Rivierdonderpad bevindt zich hoofdzakelijk tussen de stortstenen op de oevers, waar niet gevaren kan worden. Significant negatieve effecten door boten op de instandhoudingsdoelstellingen van Rivierdonderpad zijn uitgesloten. Ook in de overige watergangen zijn negatieve effecten op voorhand uitgesloten omdat hier niet gevaren wordt. De niet gemotoriseerde vaart op de oude arm bij Beerze beslaat maar een klein deel en het betreft tevens alleen optische verstoring. De optische verstoring beperkt zich tot enkele vaarbewegingen in de delen van de oude arm die wel geschikt leefgebied vormen. De omvang van het verstoorte leefgebied en de vorm van verstoring hebben als gevolg geen significant negatief effect op de draagkracht van het Natura 2000-gebied voor de populaties van de vissoorten. Significant negatieve effecten zijn dan ook op voorhand uit te sluiten."

De aangevraagde wijziging betekent met name dat er nu meer grote boten met meer vaardiepte op de Vecht gaan varen. Dit effect is door Ecogroen in de aanvraag nader in beeld gebracht.

Wij delen hierin de conclusie ten aanzien van de Rivierdonderpad. Effecten op zijn leefgebied door extra golfslag door grotere boten worden niet verwacht. Deze zit in de bestaande oevers of ondiepere oeverzones, waar boten met meer diepgang niet zullen komen.

Ook voor Kleine modderkruiper en Bittervoorn is met name van belang dat grotere boten niet direct langs de oevers kunnen varen door te weinig diepgang. Ook is het niet toegestaan om in Natura 2000-gebied aan te meren. Dit voorkomt directe beschadiging van oevervegetaties en ondiepe zones langs de oevers van het Natura 2000-gebied.

De kans dat boten met meer diepgang die in de Vecht gaan varen vertroebeling veroorzaken door opwervend slib is ook klein. Boten met grotere diepgang zullen meer in het midden van de Vecht blijven varen en hiermee niet voor vertroebeling zorgen, gezien de gemiddelde diepte van 2-3 meter en de maximale diepgang van de boten (maximaal 1 meter). De Vecht is bovendien een stromende rivier, waardoor eventuele, plaatselijke vertroebelingseffecten snel verdwijnen door de stroming van de rivier. Bij lage waterstanden in de zomer wordt de sluiscapaciteit door het waterschap naar beneden bijgesteld (er kan minder worden gesluisd), waardoor vertroebeling in door lagere waterstanden en dus minder diepgang wordt voorkomen. Hierdoor is er geen sprake van vertroebeling door boten met meer diepgang en wordt er geen afname van water- en oevervegetaties in de Vecht verwacht.

Wij concluderen dat op basis van de volgende redenen:

- het beperkte belang van deze oevers langs de Vecht voor de soorten Kleine modderkruiper en Rivierdonderpad;
- het feit dat binnen Natura 2000-gebied niet mag worden aangemeerd en de oevers niet mogen worden betreden;

⁴⁸ Provincie Overijssel (2017). Natura 2000 beheerplan Vecht- en Beneden-Reggegebied, definitief.

- grotere boten met meer diepgang niet langs de ondiepere oevers zullen varen, door de beperkte diepgang;
- er een maximale vaarsnelheid geldt van 9 km/uur;
- vertroebeling minder snel zal optreden omdat de Vecht een stromende rivier is en de vertroebelingseffecten slechts plaatselijk optreden en beperkt zijn in duur en tijd.

het leefgebied voor deze soorten langs de Vechoevers niet zal worden aangetast, ondanks een groter aantal boten met meer diepgang. De aangevraagde aanpassing van het vaarverkeer ten opzichte van de reeds vergunde situatie in stuwpanden 3a en 4 leidt naar ons oordeel niet tot significant negatieve effecten op het leefgebied en de populatie-omvang van de Kleine modderkruiper, Bittervoorn en Rivierdonderpad binnen het Natura 2000-gebied.

Monitoring en evaluatie, zoals opgenomen in bestaande natuurvergunning, blijft noodzakelijk

Op basis van voorschriften 8 en 9 van de bestaande natuurvergunning⁴⁹ wordt gemonitord en geëvalueerd of men zich voldoende aan de maximaal toegestane vaarsnelheid houdt en of oevers binnen het Natura 2000-gebied inderdaad niet worden betreden. Ook moeten worden geëvalueerd of aantal en type boten die op de Vecht en door de sluizen varen overeen komt met wat is voorspeld op basis van het gewijzigde vaarverkeer door het loslaten van de vaardiepte.

Deze voorschriften uit de natuurvergunning van 2012 blijven onverminderd van kracht. Afhankelijk van de uitkomst van de monitoring van het vaarverkeer, en de evaluatie hiervan, dient te worden gekeken of eventueel aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. In de huidige vergunning staat vermeld dat uiterlijk twee jaar na opening van de sluizen (de laatste in 2019), ofwel uiterlijk in 2021, een evaluatierapport moet worden opgesteld. Drie jaar na opening van de sluizen, oftewel uiterlijk in 2022, moeten de resultaten van deze evaluatie aan het bevoegd gezag worden voorgelegd. Ten aanzien van deze evaluatie staat het volgende in voorschrift 6 van de bestaande natuurvergunning:

Mocht op basis van dit evaluatierapport blijken dat:

- het maximaal aantal vaarbewegingen per type boot (kano's, motorboten) groter is dan van te voren was ingeschat en is vergund;
 - ondanks de verbodsbepalingen uit het Verkeersbesluit:
 - de oevers binnen Natura 2000-gebied worden betreden;
 - gevaren wordt tussen zonsondergang en zonsopgang;
 - de maximaal vaarsnelheid meermaals per dag wordt overtreden;

dan dient de vergunninghouder in beeld te brengen of dit alsnog leidt tot (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen. Indien significant negatieve effecten op de Natura 2000 instandhoudingsdoelen niet zijn uit te sluiten, is de vergunninghouder verplicht nadere voorzieningen c.q. maatregelen en te treffen om deze effecten te voorkomen

In de huidige wijzigingsaanvraag is aangegeven dat het waterschap nog dit jaar een monitoringsplan opstelt om het nieuwe vaarconcept te volgen en onder anderen het aantal en type boten, de vaarsnelheid, het aantal overtredingen (zie hierboven), het gebruik van de sluizen (aantal en spreiding over de dag en het seizoen in relatie tot de openingstijden) en het schutregime van de sluizen (in relatie tot de vechtpeilen) te volgen. Op basis van de resultaten van deze monitoring, en de evaluatie hiervan, kan het besluit eventueel worden heroverwogen.

Conclusie

Wij delen de conclusies ten aanzien van de effecten door het loslaten van de vaardiepte op kwalificerende habitattypen langs de oevers van de Vecht en in de Vecht en op de leefgebieden van kwalificerende

⁴⁹ Besluit van 5 juli 2012, met registratiekenmerk 2012/0170725.

vissoorten in de ondiepere oeverzones van de Vecht. Significant negatieve effecten op kwalificerende habitattypen en leefgebieden van kwalificerende vissoorten kunnen op voorhand worden uitgesloten, mits wordt voldaan aan de randvoorwaarden die van toepassing zijn voor het vaarverkeer op de Vecht:

- o Binnen natura 2000-gebied mag niet worden aangemeerd en oevers mogen niet worden betreden.
- o De maximale vaarsnelheid bedraagt 9 km/uur.

Om te beoordelen of aan deze randvoorwaarden voldoende wordt voldaan, zijn in de bestaande natuurvergunning monitorings- en evaluatievoorschriften opgenomen die onverminderd van kracht blijven. **Uiterlijk in 2022** dient het evaluatierapport aan het bevoegd gezag te worden voorgelegd. Op basis hiervan moet worden beoordeeld of nadere voorwaarden ten aanzien van het vaarbekeer noodzakelijk zijn.

B1.4 Cumulatie

Uit de effectbeoordeling van de aanvraag blijkt dat, ten opzichte van het huidige reeds vergunde vaarverkeer op de Vecht, significante gevolgen op de kwalificerende habitattypen en habitatsoorten van het Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden-Reggegebied' op voorhand met zekerheid kunnen worden uitgesloten. Het voorgenomen wijziging van het vergunde vaarverkeer (door loslaten van de maximale vaardiepte) leidt niet tot een effect op de draagkracht van het gebied voor kwalificerende vissoorten, en heeft geen negatief effect op de omvang of kwaliteit van de betreffende kwalificerende habitattypen. Geconcludeerd wordt dat het voorgenomen aangevraagde wijziging op zichzelf, noch in samenhang met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor het Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden-Reggegebied'.

B1.5 Boordeling wijziging tenaamstelling

Wij hebben uw verzoek voor de wijziging tenaamstelling van de huidige vergunning Wet natuurbescherming uit 2012 intern voorgelegd aan diverse teams (grondzaken, Wegen en kanalen en Ruimte voor de vecht). Zij zien geen bezwaren tegen deze wijziging van de tenaamstelling van deze vergunning. Het waterschap Vechtstromen is immers verantwoordelijk voor het vaarverkeer op de Vecht en de bediening van de sluizen. Daarom gaan wij akkoord met aanvraag tot wijziging van de tenaamstelling van de bestaande natuurvergunning van provincie Overijssel naar Waterschap Vechtstromen en leggen wij dit vast in ons huidige besluit.

B1.6 Eindconclusie toetsing

De aangevraagde situatie voldoet aan de wet en jurisprudentie. Op basis van deze overwegingen zijn wij van mening dat de gevraagde vergunning voor de beoogde situatie met bijbehorende stikstofdepositie moet worden geweigerd omdat er geen vergunning nodig is (positieve weigering).

De bestaande monitorings- en evaluatievoorschriften uit de bestaande natuurvergunning blijven echter onverminderd van kracht. Uiterlijk in 2022 dient een evaluatierapport aan ons te worden voorgelegd.

Als laatste zien wij geen bezwaar om akkoord te gaan met de aangevraagde wijziging van de tenaamstelling van de bestaande natuurvergunning. Met dit besluit wordt de huidige natuurvergunning van 5 juli 2012 met registratiekenmerk 2012/0170725 op naam gesteld van Waterschap Vechtstromen.

C SLOTCONCLUSIE

Wij weigeren de vergunning omdat deze niet nodig is. Op grond van het vorenstaande hebben wij de zekerheid verkregen dat de aangevraagde wijziging van het vaarverkeer op de Vecht geen significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden.

De monitorings- en evaluatievoorschriften uit de bestaande natuurvergunning⁵⁰ blijven echter onverminderd van kracht.

Ook wijzigen wij met dit besluit de tenaamstelling van de bestaande natuurvergunning⁵¹. Deze wordt met dit besluit op naam gesteld van het Waterschap Vechtstromen.

⁵⁰ Besluit van 5 juli 2012, met registratiekenmerk 2012/0170725.

⁵¹ Besluit van 5 juli 2012, met registratiekenmerk 2012/0170725.

BIJLAGE 2 Berekening AERIUS Calculator d.d. 12 januari 2021 met kenmerk RgfUsgpBxFHu

BIJLAGE 3 Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebieden 'Vecht- en Beneden-Regge-gebied' en 'Engbertsdijkswenen'

Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden-Reggegebied'

Gebiedsbeschrijving

Het gebied Vecht- en Beneden-Regge ligt in twee zeer verschillende landschappen: in het rivierengebied (uiterwaarden van de Vecht en de Beneden-Regge) en in de hogere zandgronden (Boswachterij Ommen, Beerze, het landgoed Eerde en de Archermer- en Lemelerberg). De bodem van de hogere zandgronden is van oorsprong zuur en voedselarm, langs Vecht en Regge komen voedselrijkere bodemtypes voor. De Overijsselse Vecht is een kleine rivier waarin veel transport van zand plaatsvindt door erosie en sedimentatie. De rivier is hier niet bedijkt en er zijn reliëfrijke rivierduinen, hoge oeverwallen en oude meanders. De rivier is, onder andere bij de koelanden van Junne en Arriën, rechtgetrokken, er zijn stuwen in aangebracht en het zomerbed is verbreed. Inundaties met rivierwater zijn daardoor afgenomen evenals nieuwe zandafzettingen. De Regge is een kleine laaglandrivier in het oostelijk zandgebied. Langs de Vecht bevinden zich oude meanders in verschillende stadia van verlanding, rivierduinen, natte en droge schraalgraslanden (waaronder stroomdalgraslanden), ruigten, struwelen gedomineerd door sleedoorn, heiderestanten met jeneverbesstruweel en loofbos. In de ongestoorde kronkelwaarden is een grote verscheidenheid aan milieumstandigheden die worden bepaald door hoogteligging, vochtigheid, voedselrijkdom, kalkgehalte, expositie en microklimaat. Het dekzandgebied is een groot complex van naald- en loofbossen, heiden, stuifzanden en vennen. Het grootste deel van de heiden bestaat uit droge struikheibegroeiingen. In laagten komen natte heiden met dophei en soms veenmossen voor. Plaatselijk komen vochtige, schrale graslanden voor waarin klokjesgentiaan en borstelgras kenmerkend zijn. In Beerze liggen daarnaast een mooi kamduin en uitgebreide veenputtencomplexen. Op de hogere gronden ten oosten van de Regge komen goede voorbeelden van zure vennen voor. Landgoed Eerde bestaat uit oud kampenlandschap en jongere heideontginningen met heiderestanten en jeneverbessen. De Archermer en Lemelerberg bestaan uit gestuwde rivierzanden en dekzanden. Hier komt droge heiden, jeneverbesstruweel, een hellingveentje en stuifzand voor.

Doelstellingen

In onderstaande tabellen zijn de doelstellingen voor de habitattypen en soorten weergegeven. Zij hebben gezamenlijk de begrenzing van dit Natura 2000-gebied bepaald. De doelstellingen zijn gericht op de leefgebieden van plantengemeenschappen (habitattypen) en soorten. Op basis van de regels vanuit Europa, vertaalt in de Nederlandse wetgeving, mag er geen verslechtering optreden van leefgebieden van soorten en/of plantengemeenschappen. Dat wordt beoordeeld ten opzichte van de datum waarop dit gebied onder de bescherming werd gebracht van de Europese Habitatrichtlijn (7 december 2004). Voor zover er sprake is van een behoudsdoelstelling moet dit gezien worden als een minimumeis.

Doelstellingen voor habitattypen

		Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit
H2310	Stuifzandheiden met struikhei	--	>	>
H2330	Zandverstuivingen	--	>	>
H3160	Zure vennen	-	=	>
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	-	>	>

		Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit
H4030	Droge heiden	--	>	>
H5130	Jeneverbesstruwelen	-	=	>
H6120	*Stroomdalgraslanden	--	>	>
H6230	*Heischrale graslanden	-	=	>
H6430A	Ruigten en zomen (moerasspirea)	+	=	=
H7110B	*Actieve hoogvenen (heideveentjes)	--	=	=
H7120	Herstellende hoogvenen	-	=	=
H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	--	=	=
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	-	=	=
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	-	=	=
H9190	Oude eikenbossen	-	>	>
H91E0C	*Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	-	>	>

Toelichting symbolen:

SVI -- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)

= Behoudsdoelstelling

> Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling

Doelstellingen voor habitatsoorten

		Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Doelstelling populatie
H1134	bittervoorn	-	=	=	=
H1145	grote modderkruiper	-	>	=	>
H1149	kleine modderkruiper	+	=	=	=
H1163	rivierdonderpad	-	=	=	=
H1166	kamsalamander	-	>	>	>
H1614	kruipend moerasscherm		>	=	>

Toelichting symbolen:

SVI -- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)

= Behoudsdoelstelling

> Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling

Natura 2000-gebied 'Engbertsdijksvenen'

Gebiedsbeschrijving

Engbertsdijkvenen is een restant van een groot voormalig veengebied. De Engbertsdijkvenen is nu een vrijwel geheel afgegraven hoogveengebied. De meest grootschalige vervening vond plaats in de periode 1850 tot 1950. Omdat de randen geheel zijn afgegraven, steekt het gebied ver boven het omringende landschap uit. Het gebied herbergt een restant niet afgegraven veen. Deze omvangrijke hoogveenkern is voor boekweitbrandcultuur gebruikt, maar niet verveend en tijdig tegen verdere verdroging beschermd. Een groot deel van het overige veen is tot circa 1940 in gebruik geweest voor boekweitcultuur. Om wegzijging tegen te gaan, was het nodig het gebied (hydrologisch) te isoleren. Daartoe is het gebied gecompartmenteerd door middel van dammen. Buiten de actieve hoogveenkern bestaat het gebied uit natte heide, waarin ook drogere delen aanwezig zijn. Langs de randen van het gebied zijn enkele kleine berkenbossen te vinden.

Doelstellingen

In onderstaande tabellen zijn de doelstellingen voor de habitattypen en vogels weergegeven. Zij hebben gezamenlijk de begrenzing van dit Natura 2000-gebied bepaald. De doelstellingen zijn gericht op de leefgebieden van plantengemeenschappen (habitattypen) en soorten. Op basis van de regels vanuit Europa, vertaalt in de Nederlandse wetgeving, mag er geen verslechtering optreden van leefgebieden van soorten en/of plantengemeenschappen. Dat wordt beoordeeld ten opzichte van de datum waarop dit gebied onder de bescherming werd gebracht van de Europese Vogelrichtlijn (aanwijzing van 2 mei 1989, op grond van jurisprudentie wordt dan 10 juni 1994 aangehouden) danwel de Europese Habitatrichtlijn (7 december 2004). Voor zover er sprake is van een behoudsdoelstelling moet dit gezien worden als een minimumeis.

Doelstellingen voor habitattypen

		Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit
H4030	droge heiden	--	=	=
H7110A	* actieve hoogvenen (hoogveenlandschap)	--	>	>
H7120	herstellende hoogvenen	-	= (<)	>

Toelichting symbolen:

SVI -- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig

= Behoudsdoelstelling

> Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling

= (<) achteruitgang ten gunste van ander habitatype toegestaan

Doelstellingen voor broedvogels

		Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Draagkracht voor aantal broedparen ⁵²
A008	geoorde fuut	+	= (<)	=	25

Toelichting symbolen:

SVI -- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig

= Behoudsdoelstelling

> Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling

= (<) achteruitgang ten gunste van het habitatype herstellende hoogvenen (H7120) toegestaan

Doelstellingen voor niet-broedvogels

		Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Draagkracht voor aantal vogels ⁵³	Functie gebied
A039	toendrarietgans	+	=	=	4000	s
A127	kraanvogel	--	=	=	-	s

Toelichting symbolen:

SVI -- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig)

= Behoudsdoelstelling

> Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling

s betreft slaappleatsfunctie

⁵² Het betreft een 'ten minste' doelstelling en is het minimum dat aanwezig moet zijn

⁵³ Aantallen betreffen een seizoensgemiddelde m.u.v. toendrarietgans, kolgans, grauwe gans, brandgans en kempfaan. Voor deze soorten betreft het een gemiddeld seizoensmaximum.

Het seizoensgemiddelde is het gemiddelde aantal in een gebied aanwezige vogels over het gehele seizoen, berekend aan de hand van maandelijks uitgevoerde tellingen over een reeks seizoenen (1999/2000-2003/2004).

Het (gemiddeld) seizoensmaximum is het gemiddelde van het grootste getelde aantal (piekaantal) per seizoen (juli t/m juni van het volgende jaar) berekend over een reeks van achtereenvolgende seizoenen (meestal vijf seizoenen: 1999/2000-2003/2004).

BIJLAGE 4 Adviesrapporten Vrolijkx ten aanzien van huidige en toekomstige vaarverkeer, na loslaten vaardiepte